

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سایت اینترنتی گلزارنور

<http://golzarenoor.ir>

فضائل و مناقب امیرالمؤمنین علیه السلام

فضایل امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام صفات و ویژگی‌های امام علی علیه السلام است که در آیات قرآن، روایات و حوادث تاریخی به آنها اشاره شده است. از پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله نقل شده:

اگر باغها قلم شوند و دریا مرکب شود و جنیان حسابگری کنند و آدمیان بنویسند، نمی توانند فضایل علی بن ابی طالب علیه السلام را جمع آورند و برشمرند. (بحار الأنوار ۴۰/۴۹، به نقل از مناقب خوارزمی)

فضائل امام علی علیه السلام قابل‌شمارش نیستند و برپایه روایتی دیگر از پیامبر صلی الله علیه وآله بازگو کردن، نوشتن، نگاه کردن و گوش دادن به فضائل حضرت علی علیه السلام نوعی عبادت و باعث آمرزش گناهان می‌شود و درواقع دستور است و بیانگر تضمینی برای همگان.

جابر جعفی از امام باقر علیه السلام و حضرت باقر علیه السلام از جابر و جابر از پیامبر صلی الله علیه وآله نقل می‌کند: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِنَّ جَبْرَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ نَزَلَ عَلَيَّ وَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكَ أَنْ تَقُومَ بِتَفْضِيلِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَ حَظِيْبًا عَلَى أَصْحَابِكَ لِئَلْبَلُغُوا مَنْ بَعْدَهُمْ ذَلِكَ عَنْكَ وَ يَأْمُرُ جَمِيعَ الْمَلَائِكَةِ أَنْ تَسْمَعَ مَا تَذْكُرُهُ وَ اللَّهُ يُوحِي إِلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ أَنَّ مَنْ خَالَفَكَ فِي أَمْرِ فَلَهُ النَّارُ وَ مَنْ أَطَاعَكَ فَلَهُ الْجَنَّةُ

جبرئیل بر من نازل شد و گفت: خداوند تو را مأمور می‌نماید که به بیان فضائل علی بن ابیطالب علیه السلام در بین اصحاب پردازی تا آنها نیز این فضائل را بعد از تو به آیندگان منتقل نمایند و به همه فرشتگان نیز فرمان داده است تا فضائلی را که شما بیان می‌کنید، گوش کنند و خداوند به تو وحی می‌نماید که ای محمد! هرکس درباره این امر با تو مخالفت ورزد، جایگاه او در آتش است و آن کس که از تو اطاعت نماید جایگاه او بهشت خواهد بود. (امالی شیخ مفید ص ۳۴۶)

فضائل امام علی علیه السلام دو دسته‌اند: فضائل اختصاصی و فضائل مشترک با دیگر اهل بیت علیه السلام: آیه ولایت، آیه شراء، آیه انفاق، حدیث غدیر، حدیث طیر مشوی، حدیث منزلت، مولود کعبه و خاتم بخشی از فضائل اختصاصی او به‌شمار می‌آیند. آیه تطهیر، آیه اهل‌الذکر، آیه مَوَدَّت و حدیث ثقلین هم از فضایل مشترک او با دیگر اهل بیت علیه السلام است.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله همواره تلاش کردند تا در همه شرایط حتی در روزهای ابتدایی رسالت ، امیرالمومنین علیه السلام را به عنوان تنها کسی که توانایی راهنمایی جامعه مسلمانان را پس از رحلتشان می تواند برعهده بگیرد در محافل مختلف مطرح کردند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هنگامی که در نخستین روزهای رسالت خود در یوم الدار اقوام و آشنایان را در یک میهمانی دور هم جمع کرده بود در همان زمان امیرالمومنین علیه السلام را به عنوان جانشین خود معرفی کرد و به حضرت علی علیه السلام فرمود: انت اخی و وزیر و وصی و وارثی و خلیفتی من بعدی: یعنی تو برادر و وزیر و وصی و جانشین پس از من هستی. این معرفی در تمام مقاطع رسالت پیامبر صلی الله علیه و آله ادامه داشت و نهایتاً در سال دهم هجرت در پایان مراسم حج پیامبر صلی الله علیه و آله در حالی که حدود هفتاد هزار تا صد و بیست هزار حضرت را همراهی می کردند، در غدیر خم با فرمان وحی فرمان توقف صادر کرد و در آن شرائط، همگان دانستند که فرمان بزرگی از جانب خدا رسیده است، فرمان: يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ، آری پیامبر ص موظف به معرفی امر عظیم جانشینی خود گردید، رسالت جهانی پیامبر صلی الله علیه و آله با تعیین امیرالمومنین علیه السلام به عنوان رهبر و راهنما تکمیل شد، حضرت پس از نماز ظهر بر منبر بلندی که از جهاز شتران ترتیب یافته بود قرار گرفت و با صدای بلند خطبه خواند و سپس دست حضرت علی علیه السلام را گرفت، بالا برد و سه مرتبه فرمود: هر کس که من مولا و رهبر او هستم، علی هم مولا و رهبر اوست آن گاه فرشته وحی بشارت داد: الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا.

صدو ده فضیلت (۱۱۰) از فضائل، مناقب و کرامات امیرالمومنین علیه السلام

۱- نبی اکرم صلی الله علیه و آله

خداوند متعال برای برادرم، علی بن ابی طالب، فضائلی قرار داده که جز خدا نمی تواند آنها را شمارش کند؛

هر کس یکی از فضائل او را در جایی بنویسد، تا زمانی که نشانه ای از آن نوشته به جا بماند، ملائکه برایش استغفار می کنند؛

هر کس به فضیلتی از فضائل علی گوش دهد، خداوند گناهای را که او با گوش خود مرتکب شده، می بخشد؛

و هر کس به نوشته ای بنگرد که فضائل علی در او نوشته شده است، خداوند گناهای را که بیننده آن فضیلت با چشمانش مرتکب شده می بخشد.

بحار؛ ج ۳۸، ص ۱۹۶ ■

۲- فاطمه بنت اسد سلام الله عليها می گوید: چندین ماه که از حمل من می گذشت، وقتی نزدیک بدنیا آمدن علی علیه السلام شدم از کنار هر سنگ و کلوخ و درختی که عبور می کردم می شنیدم که به من می گفتند:

﴿هَئِذَاكَ يَا فَاطِمَةُ، بِمَا خَصَّكَ اللَّهُ مِنَ الْفَضْلِ وَالْكَرَامَةِ بِحَمْلِكَ بِالْإِمَامِ الْكَرِيمِ﴾

ای فاطمه گوارایت باد، آنچه از فضل و کرامت، که خدایت بدان اختصاص داده، بخاطر آنکه تو حامل امام کریم هستی.

علی علیه السلام، ولید الکعبه، ص ۳۰

۳- پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله به امیرمؤمنان (علیه السلام) فرمود:

علی جان؛ خداوند تبارک و تعالی به من فرمود: ای محمد؛ علی را با همه انبیاء به طور پنهانی و با تو به طور علنی و آشکار همراه نمودم.

أنوار النعمانية جلد ۱، صفحه ۳۰

۴- امام صادق علیه السلام در مورد قامت و زیبایی امیرالمؤمنین علی علیه السلام فرمودند:

قامتی میانه، چشمانی درشت و در غایت سیاهی، صورتی چون بدر تمام ماه، بدنی تنومند،

بین دو شانه مبارک فراخ و استخوان های شانه قوی، عضلات ساعد و بازوی شریف قوی و درهم پیچیده، کف دست ها محکم و کمی خشن، گردن مبارک چون شمش نقره سفید، بلند پیشانی، محاسن پرپشت، رنگ محاسن و موی سر مبارک سفید «زیرا بعد از شهادت حضرت زهرا سلام الله عليها خضاب نمی کردند»، رنگ رخسار سفید آمیخته به سرخی، ساق پاها ی استوار و محکم، شکم مبارک بسیار کوچک

چنانچه رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم حضرت صادق صلوات الله علیه فرمودند:

مَثَلُ عَلِيٍّ وَ مَهْدِيٍّ، چنان صالح است که شکمش از زهد به پشت چسبیده بود.

استخوان های محکم و درشت، بدن شریف سپید و نورانی، شجاع و چنان شیر بیشه و مهربان و لطیف و پیوسته با تبسم.

پیامبر صلی الله علیه وآله فرمودند:

هر که می خواهد جمال و زیبایی یوسف، سخاوت ابراهیم، شکوه سلیمان و قدرت داوود را بنگرد به «علی» نظر کند

جدم عبدمناف قمر بطحاء بود و علی از او و یوسف و تمام زیبا رویان زیباتر است.

و فرمود: پس هر که می خواهد خدا را ببیند، نظر کند بر وجه علی بن ابیطالب.

بحار الانوار، مجلسی، مدینه المعاجز، بحرانی امالی صدوق، شمائل امیر المومنین صلوات الله علیه، ینابیع الموده، مناقب، مشارق الانوار الیقین.

۵- امام صادق علیه السلام فرمودند:

همانا امیرالمؤمنین سلام الله علیه در یک آن و لحظه هجده هزار عالم را سیر می کند در حالی که از جایش برنخواسته بنابراین سیر او در آن عوالم در حالی است که در جای خود نشسته است.

طوالع الانوار ۱/۲۲۳

۶- سعد بن ابی وقاص می گوید:

روز جمعه ای با رسول خدا صلی الله علیه و آله نماز صبح را به جماعت خواندیم. آن گاه پیامبر رو به ما کرد و بر خداوند متعال درود فرستاد و فرمود:

روز قیامت من می آیم در حالی که علی بن ابیطالب علیه السلام پیش روی من است و به دستش لوای حمد دارد. لوای حمد دو تکه است، تکه ای از سُنْدُس (حریر و دیبا) و تکه ای از استبرق (حریر زربفت)

در این هنگام مردی بادیه نشین با شتاب به طرف رسول خدا رفت و گفت: در باره علی بن ابی طالب چه می گویی، زیرا درباره او اختلاف فراوانی وجود دارد.

رسول خدا لبخندی زد و فرمود: «ای اعرابی، چرا درباره علی اختلاف فراوانی وجود دارد؟ علی رابطه اش با من مانند سرم برای بدنم است و مانند دکمه برای لباسم.» (رسول خدا می خواهد بگوید همان گونه که بدن بدون سر حیاتی ندارد و لباس بدون دکمه کاربردی ندارد، پیامبر منهای علی برای هیچ کس فایده ندارد؛ باید در کنار رسول خدا، علی را پذیرفت و به او مؤمن بود).

آن عرب بادیه نشین با خشم به پیامبر گفت: ای محمد، من نیرو و قدرتم از علی بیشتر است. آیا علی می تواند لوای حمد را حمل کند؟

پیامبر فرمود: آرام بگیر، اعرابی! همانا خداوند روز قیامت به علی ویژگی های گوناگونی عنایت می کند: به او زیبایی یوسف می دهد و زهد یحیی و صبر ایوب و بخشش آدم و نیروی جبرئیل. لوای حمد به دست اوست، همه مردم در زیر این لواء هستند و گرداگرد او را امامان و تلاوت کنندگان قرآن و اذان گویان گرفته اند. و آنها کسانی هستند که در قبرها به بدنهایشان کرم نمی افتد.

منابع:

بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۱۶، حدیث ۸، تفسیر فرات کوفی

۷- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

خداوند پیش از آن که آدم را بیافریند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین را آفرید، در آن هنگام نه آسمانی بنا شده بود و نه زمینی گسترده شده بود و نه نوری بود و نه تاریکی و نه خورشیدی و نه ماهی و نه بهشتی و نه جهنمی.

عباس عرض کرد: پس آغاز آفرینش شما چگونه بود ای رسول خدا؟

فرمود: ای عمو! وقتی خداوند خواست ما را بیافریند، کلمه ای سخن گفت و از آن نوری آفرید، سپس کلمه دیگری گفت و از آن روحی آفرید، سپس آن نور را با آن روح درآمیخت و مرا و علی و فاطمه و حسن و حسین را آفرید، ما در آن هنگام که هیچ تسبیحی گفته نمی شد، او را تسبیح می گفتیم و در آن هنگام که هیچ تقدیسی نمی شد، او را تقدیس می کردیم، وقتی خداوند متعال خواست خلق خود را بسازد، نور مرا شکافت و از آن عرش را آفرید، پس عرش از نور من است و نور من از نور خداوند است و نور من از عرش برتر است، سپس نور برادرم علی را شکافت و فرشتگان را از آن آفرید، پس فرشتگان از نور علی اند و نور علی از نور خداوند است و علی از فرشتگان برتر است، سپس نور دخترم را شکافت و آسمان ها و زمین را از آن آفرید، پس آسمان ها و زمین از نور دخترم فاطمه اند و نور دخترم فاطمه از نور خداوند است و دخترم فاطمه از آسمان ها و زمین برتر است، سپس نور فرزندانم حسن را شکافت و از آن خورشید و ماه را آفرید، پس خورشید و ماه از نور فرزندانم حسن اند و نور حسن از نور خداست و حسن برتر از خورشید و ماه است، سپس نور فرزندانم حسین را شکافت و از آن بهشت و پریان سیاه چشم را آفرید، پس بهشت و پریان سیاه چشم از نور فرزندانم حسین اند و نور فرزندانم حسین از نور خداوند است و فرزندانم حسین برتر از بهشت و پریان سیاه چشم است.

نسخه خطی کنز جامع الفوائد، بحار الانوار، ج ۱۵، ص ۱۷، ح ۱۱

۸- خلقت مولانا امیرالمومنین صلی الله علیه و آله به چهل هزار سال قبل از خلقت آدم:

محمد بن العباس به سند خود از ابن عباس روایت کرده است که گفت: روزی در خدمت حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم بودیم، حضرت امیرالمومنین علیه السلام پیدا شدند، چون آن حضرت صلوات الله علیه و آله را نظر بر او افتاد تبسم نمود فرمود: مرحبا به آن کسی که خدا او را پیش از آدم خلق کرده است به چهل هزار سال، گفتیم: یا رسول الله می تواند بود که فرزند پیش از پدر مخلوق شود؟! فرمود: بلی، حق تعالی خلق کرد نور مرا و علی صلی الله علیهما و الهما را پیش از آنکه آدم را خلق کند به این مدت، پس آن را به دو نیم کرد، از نصف آن مرا آفرید و از نصفی علی صلوات الله علیه را آفرید پیش از آنکه اشیاء دیگر را بیافریند، و آنها را از نور من و نور علی صلی الله علیهما و الهما منور گردانید، پس ما را در جانب راست عرش خود جا داد، بعد از ما ملائکه را آفرید. چون ما تسبیح و تهلیل و تحمید حق تعالی کردیم، ملائکه از ما آموختند تسبیح و تکبیر و تهلیل حق تعالی را، پس حق تعالی چنین مقرر فرمود که دوست من و علی علیهما و الهما السلام داخل جهنم نشود و دشمن من و علی علیهما و الهما السلام داخل بهشت نشود،

به درستی که حق تعالی ملکی چند آفریده است که در دست ایشان ابریقهاست از نقره بهشت، و آن ابریقها را پر کرده اند از آب حیات که چشمه‌ای است از جنة الفردوس. چون اراده می‌نماید پدر یکی از شیعیان مولانا علی علیه السلام که با مادر او مقاربت نماید در وقتی که حق تعالی می‌خواهد که نطفه او منعقد شود، یکی از آن ملائکه می‌آید و از آن آب بهشت قدری می‌ریزد در آبی که او در آن وقت می‌آشامد و آن آب با نطفه او مخلوط می‌گردد، پس به این سبب به هم می‌رسد در دل او محبت من و علی و فاطمه و حسن و حسین و نه امام از فرزندان حسین علیهم السلام. پس حضرت صلوات الله علیه و اله فرمود که: شکر می‌کنم خداوندی را که محبت علی صلوات الله علیه و اله و ایمان به او را سبب دخول بهشت و نجات از جهنم گردانیده است. جلال‌العیون، ص ۲۹۱

۹- اصل دین یعنی امیرالمومنین علی علیه السلام:

قال رسول الله صلى الله عليه و آله: يَا عَلِيُّ أَنْتَ أَصْلُ الدِّينِ وَ مَنَارُ الْإِيمَانِ وَ غَايَةُ الْهُدَى وَ قَائِدُ الْغُرِّ الْمُحْجَلِينَ أَشْهَدُ لَكَ بِذَلِكَ

رسول خدا صلی الله علیه و آله: یا علی! تو اصل و ریشه دین و مناره ایمان و هدف هدایت و پیشوای رؤسفیدان هستی و من برای تو بر این مطلب گواهی می‌دهم.

تفسیر فرات الکوفی/ج ۱/ص ۲۰۶، بصائر الدرجات/ص ۳۱، البرهان فی تفسیر القرآن/ج ۳/ص ۲۳۰

۱۰- رسول خدا صلی الله علیه و آله به حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام فرمودند:

ای ابوالحسن، اگر ایمان و اعمال خلیق را در یک کفه ترازو نهند و عمل تو را در جنگ احد در کفه دیگر، عمل تو از عمل همه خلیق سنگین تر است.

خدای متعال در روز جنگ احد، به تو بر فرشتگان مقرب مباحثات کرد و حجاب ها را از آسمان های هفت گانه برداشت و بهشت و آنچه در آن هست، سوی تو اشراف یافت و پروردگار جهانیان به فعل تو مسرور شد.

خدای متعال به خاطر آن روز، تو را پاداشی می‌دهد که هر پیامبر و رسول یا هر صدیق و شهیدی به آن غبطه می‌خورد.

مائة منقبة ص ۷۹_ ۸۰ منقبت ۴۷

۱۱- احنف بن قیس می‌گوید:

روزی به دربار معاویه رفتم ، وقت نهار آن قدر طعام گرم ، سرد، ترش و شیرین پیش من آوردند که پرسیدم : این چه طعامی است ؟ معاویه جواب تعجب کردم . آنگاه طعام دیگری آوردند که آنرا نشناختم داد

این طعام از روده های مرغابی تهیه شده آنرا با مغز گوسفند آمیخته و با روغن پسته سرخ کرده و شکر نیشکر در آن ریخته اند احنف بن قیس می گوید: در اینجا بی اختیار گریه ام گرفت و گریستم...

معاویه با شگفتی پرسید: علت گریه ات چیست ؟

گفتم : به یاد علی بن ابیطالب علیه السلام افتادم ، روزی در خانه او بودم ، وقت طعام رسید

فرمود : میهمان من باش

آنگاه سفره ای مهر و موم شده آوردند. گفتم : در این سفره چیست ؟ فرمود: آرد جو (سویق شعیر) گفتم : آیا می ترسید از آن بردارند یا نمی خواهید کسی از آن بخورد فرمود: نه ، هیچ کدام از اینها نیست ، بلکه می ترسم حسن و حسین علیهما السلام بر آن روغنی بریزند...

گفتم : یا امیرالمؤمنین مگر این کار حرام است امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود:

نه ، بلکه بر امامان حق لازم است در طعام مانند مردمان عاجز و ضعیف باشند تا فقر باعث طغیان فقرا نگردد... هر وقت فقر به آنها فشار آورد بگویند: بر ما چه باك ، سفره امیرالمؤمنین نیز مانند ماست.

معاویه گفت : ای احنف مردی را یاد کردی که فضیلت او قابل انکار نیست.

اصل الشیعه و اصولها ص ۶۵

۱۲- ابن شهر آشوب در ثاقب از کتاب علوی بصری روایت کرده که روزی جماعتی از یمن نزد پیامبر صلی الله علیه و آله آمده و عرض کردند: اگر شما پیامبر خدا هستید، به وصی خود بگویند همان گونه که در کتاب سام بن نوح وصی پیامبر ما آمده است ، او را زنده کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: به اذن خدا انشاءالله انجام خواهد داد.

و به امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود که همراه آنان به محراب رود و پایش را بر زمین بزند.

امیرالمؤمنین علیه السلام با آن جماعت همراه با کتابهایشان به محراب رفته و دو رکعت نماز خواندند و سپس بلند شده و پای مبارک را بر زمین زدند.

به اذن خدای متعال زمین شکافته شد و لحد و تابوت از زمین در آمد و پیرمردی با چهره نورانی از آن تابوت در آمد و خاک را از سر و صورتش کنار زد و بر محمد و آل محمد صلوات فرستاد و فرمود: شهادت می دهم که خدایی جز الله نیست و محمد صلی الله علیه و آله فرستاده او و سرور پیامبران است و تو علی علیه السلام وصی محمد صلی الله علیه و آله سرور اوصیا هستی و من سام بن نوح هستم!

آنگاه جماعت حاضر کتابهایشان را باز کرده و تمام آنچه را که به چشم دیده بودند، در کتابشان دیدند و به سام بن نوح عرض کردند که یک سوره از کتابمان را بخوان و او خواند و با امیرالمؤمنین علیه السلام خداحافظی کرده و به جای قبلی خود برگشت و زمین هم به حالت اول برگشت.

پس آن جماعت یک صدا گفتند: دین خدا اسلام است و به پیامبر صلی الله علیه وآله و امیرالمؤمنین علیه السلام ایمان آوردند و خداوند متعال به خاطر همین آیات ۹ و ۱۰ سوره شوری را نازل کرد.

مدینه المعاجز هاشم بن سلیمان بحرینی ص ۹۶

۱۳- امام صادق (علیه السلام) می فرماید:

هنگامی که علی علیه السلام از جنگ صفین بر می گشت، در ساحل فرات ایستاد و فرمود: ای وادی، من کیستم؟ رود مضطرب شد و امواج به هم خوردند و مردم نگاه می کردند که صدایی از فرات برخاست و گفت: اشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله و ان عليا اميرالمؤمنين حجة الله على خلقه.

امام صادق علیه السلام می فرماید: وقتی که علی علیه السلام از صفین بر می گشت بر ساحل فرات ایستاد و با چوب دستی خود بر آب زد و فرمود: جاری شو. پس دوازده چشمه جاری شد و مردم نگاه می کردند. سپس با زبانی سخن گفت که مردم نفهمیدند.

آن گاه مارها سرشان را از رودخانه بیرون آوردند و لاله الا الله و تکبیر گفتند و بعد از آن گفتند: السلام عليك يا حجة الله في ارضه و يا عين الله في عبادته. قوم تو در صفین، تو را خوار کردند چنانچه قوم یهود، هارون بن عمران را!

حضرت به مردم فرمود: آیا شنیدید؟ گفتند: بلی. پس فرمود: این معجزه من برای شماست و شما را بر آن شاهد می گیرم.

اثبات الهداة: ج ۴ ص ۴۵۰ و ۴۵۱

۱۴- حسین بن علی علیه السلام فرمود: روزی امیرالمؤمنین علیه السلام در زمین بی آب و علفی، کبکی را مشاهده فرمود. به او فرمود: ای کبک! از چه زمانی در این بیابان هستی و از کجا غذا و آب می آوری؟ پاسخ داد: ای امیرالمؤمنین! من از صد سال پیش در این بیابان هستم. هرگاه گرسنه می شوم، بر شما صلوات می فرستم و سیر می شوم، و هرگاه تشنه شدم، بر کسانی که به شما ستم کردند، لعنت می کنم و سیراب می گردم.

(الخرائج و الجرائح، ج ۲، ص ۵۶۱)

۱۵- حوض النبی ؛ آبی که تحت عرش الهی جاری است

در عالم قیامت، کسانی که اهل بهشت هستند، به دست ولایت، از آب حوضِ مطهر می‌نوشتند و مورد شفاعت واقع می‌گردند.

بهشتیان باید از آن بنوشند تا لیاقت بهشت را پیدا کنند و هر کس از آن، جرعه‌ای بیاشامد، انسان کامل می‌گردد؛ و از جمله «کلمة الله» در آیه فَنَلَقَىٰ آدَمَ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ ... که منظور، انوارِ عترتِ طاهره است.

ابن عباس از پیامبر اکرم از کلماتی که آنها را آدم از پروردگار آموخت و در نتیجه پروردگار توبه او را پذیرفت، پرسیدم. آن حضرت فرمودند: آن کلمات محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین بودند که چون آدم نام آنان را بر زبان آورد، خداوند توبه او را پذیرفت

همچنین حضرت علی علیه السلام نخستین کسی است که کنار حوض به حضور پیامبر صلوات الله علیه می‌رسد و مانع آمدن منافقان به کنار حوض می‌شود.

من لا يحضره الفقيه، ج ۱، ص ۲۰۶، المستدرک علی الصحيحین ج ۳، بحار الانوار جلد ۸، الخصال ج ۱ ص ۲۷۰.

۱۶- در راه جنگ نهروان لشکر امیرالمومنین از دیری می‌گذشتند. پیر ترسا (راهب مسیحی) بر بالای دیر بود. نعره زد که ای لشکر، پیشوای خود را بگوئید نزد من آید. به امام این خبر را رساندند. امام به طرف راهب آمد و وقتی نزدیک شد، راهب عرض کرد: ای سرور لشکر، کجا می‌روی؟

امام فرمود: به جنگ دشمنان دین. عرض کرد: در همین جا توقف کن و لشکر خود را بفرما که متوجه جنگ مخالفان نشوند که ستاره مسلمانان به خوشبختی نیست و این ساعت طالع ندارد؛ چند روز صبر کنید تا کوكب سعد شود، آن وقت حرکت کنید که پیروز خواهید شد.

امام فرمود: تو دعوی علم آسمانی می‌کنی، مرا از سیر فلان ستاره خبر ده؟ عرض کرد: اسمش را نشنیدم؟ امام سوال از ستاره دیگری کردند، باز ندانست. امام فرمود: تو از آسمان ها علم نداری، از احوال زمین می‌پرسم. آن جا که ایستاده ای، می‌دانی در زیر پای تو چه چیزی مدفون است؟

عرض کرد: نمی‌دانم. فرمود: ظروفی است؛ و فلان عدد دینارهای سکه دار و نقش دار در آن می‌باشد. عرض کرد: از کجا می‌فرمایی؟ فرمود: رسول خدا صلی علی الله علیه وآله مرا خبر داده است. حتی فرموده: تو با این قوم نهروانیان می‌جنگی و از لشکر تو ده نفر کشته و از لشکر دشمن، کمتر از ده نفر فرار کنند.

راهب، متحیر شد و تعجب کرد. امام فرمود: زیر قدم او را حفر کنید. پس از کندن آن، ظروف و دینارها که نشانی هایش را امام فرموده بود، یافتند. پس از مشاهده صدق کلام امام، راهب به دست و پای حضرت افتاد و مسلمان شد و سپس حضرت متوجه نهروان گردید.

تحفة المجالس: ص ۱۶۳.

۱۷-سوره نساء آیه ۱۷۰: يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ

امام محمد باقر علیه السلام:

ای مردم پیامبر، بر مبنای حق، در قضیه‌ی ولایت علی علیه السلام آن امر را از ناحیه‌ی خدا برای شما آورده است، به آن ایمان بیاورید که برای شما بهتر است اما اگر به ولایت علی علیه السلام کفر بورزید، بدانید که آسمان‌ها و زمین به دست قدرت خداست.

تفسیر اهل بیت علیهم السلام ج ۳، ص ۵۳۲/ الکافی ج ۱، ص ۴۲۴/ بحار الأنوار ج ۲۴، ص ۲۲۴/ تأویل ۱۴۹

۱۸- حضرت امام هادی علیه السلام در زیارت غدیریّه:

يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْ الشَّاكَّ فِيكَ مَا آمَنَ بِالرَّسُولِ الْأَمِينِ وَ أَنَّ الْعَادِلَ بِكَ غَيْرَكَ عَانِدٌ [عَادِلٌ] عَنِ الدِّينِ الْقَوِيمِ الَّذِي ارْتَضَاهُ لَنَا رَبُّ الْعَالَمِينَ وَ أَكْمَلَهُ بِوَلَايَتِكَ يَوْمَ الْغَدِيرِ

ای امیر مؤمنان! شهادت می‌دهم که شک‌کننده درباره شما به رسول امین ایمان نیاورده است؛

و روی‌گردان از ولایت شما به ولایت دیگران، معاندانه روی‌گردان از دین است، همان دین میانه‌ای که پروردگار جهانیان برای ما پسندیده و آن را در روز غدیر به ولایت شما کامل نموده است.

بحار الأنوار، ج ۹۷، ص ۳۶۱

۱۹- حضرت صادق علیه السلام از پدران گرامیش علیهم السلام از امیرالمؤمنین علیه السلام نقل می‌کنند که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: ای علی! همانا ولایت و دوستی با تو، جز با برائت از دشمنان و برائت از دشمنان امامان از فرزندان، پذیرفته نمی‌شود.

کنز الفوائد، ج ۲، ص ۱۲

۲۰- رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: جبرئیل علیه السلام به من خبر داد که: مثل محبت علی بن ابیطالب علیه السلام میان مردم، همچون سوره توحید در قرآن است. هرکس یک بار سوره توحید را بخواند، پاداش قرأت یک سوم قرآن را خواهد داشت و هرکس دو بار این سوره را بخواند، پاداش قرأت دو سوم قرآن، و هرکس سه بار این سوره را بخواند، پاداش کسی را خواهد داشت که همه قرآن را قرأت کرده است. حال محبت علی بن ابیطالب علیه السلام این گونه است که اگر کسی او را به زبانش دوست داشته باشد، پاداش یک سوم امت تو را خواهد داشت، و اگر کسی او را به زبان و قلبش دوست داشته باشد، پاداش دو سوم امت تو را خواهد داشت، و اگر کسی او را به زبان و قلب و عملش دوست داشته باشد، پاداش همه امت تو را خواهد داشت.

الفضائل (لابن شاذان القمي)، ص ۱۱۲-۱۱۳،

أعلام الدين في صفات المؤمنين، ص ۱۳۶.

۲۱- جابر بن عبدالله انصاری از ابوذر نقل می کند که گفت: نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله در مسجد نشسته بودیم که علی علیه السلام وارد شد. پس آن حضرت فرمود: ای اباذر! آیا علی را دوست داری؟ عرض کردم: ای رسول خدا! به خدا قسم آری. هم او را دوست دارم و هم کسی که او را دوست داشته باشد. پس فرمود: ای اباذر! علی را دوست داشته باش و نیز کسی را دوست داشته باش که او را دوست دارد. ... ای اباذر! علی علیه السلام را با اخلاص دوست داشته باش، زیرا کسی که علی علیه السلام را با اخلاص دوست داشته باشد، از خداوند متعال چیزی را درخواست نمی کند، مگر آن که به او عطا می کند و خداوند را نمی خواند، مگر آن که خداوند به او لَبِیک می گوید.

۲۲- رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا لَا يُشْرَ لَهُ دِيْوَانٌ وَ لَا يُنْصَبُ لَهُ مِيزَانٌ وَ قِيلَ لَهُ ادْخُلِ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِسَابٍ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، دیوان (عملش) برای او گشوده نمی شود، و میزان (اعمال) برای او نصب نمی شود و به او گفته می شود که بدون حساب به بهشت وارد شو.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ الْحِسَابِ وَ الْمِيزَانِ وَ الصِّرَاطِ

آگاه باشید که هرکس آل محمد صلی الله علیه و آله را دوست داشته باشد، از حساب و میزان و صراط در امان خواهد بود.

أَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ صَافَحَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَ زَارَتْهُ أَرْوَاحُ الْأَنْبِيَاءِ وَ قَضَى اللهُ لَهُ كُلَّ حَاجَةٍ كَانَتْ لَهُ عِنْدَ اللهِ تَعَالَى

آگاه باشید که هرکس بر محبت آل محمد صلی الله علیه و آله از دنیا برود، فرشتگان با او دست می دهند و ارواح انبیاء او را زیارت می کنند و خداوند همه حاجاتی که نزدش بوده است، برآورده می سازد.

أَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلَى بُغْضِ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَاتَ كَافِرًا

آگاه باشید که هرکس بر دشمنی آل محمد صلی الله علیه و آله از دنیا برود، کافر از دنیا رفته است.

أَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَاتَ عَلَى الْإِيمَانِ وَ كُنْتُ أَنَا كَفِيلُهُ بِالْجَنَّةِ

آگاه باشید که هرکس بر محبت آل محمد صلی الله علیه و آله از دنیا برود، بر ایمان از دنیا رفته است و من در بهشت، کفیل او خواهم بود.

أَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلَى بُغْضِ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ هَذَا آيِسٌ مِنْ رَحْمَةِ اللهِ

آگاه باشید که هرکس بر دشمنی آل محمد صلی الله علیه و آله از دنیا برود، روز قیامت درحالی می آید که بین دو چشمانش چنین نوشته شده است: این فرد از رحمت خدا مأیوس است.

أَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلَى بُغْضِ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَمْ يَشْمَ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ

آگاه باشید که هرکس بر دشمنی آل محمد صلی الله علیه و اله از دنیا برود، بوی بهشت به مشام او نمی رسد.

أَلَا وَ مَنْ مَاتَ عَلَى بُغْضِ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَخْرُجُ مِنْ قَبْرِهِ أَسْوَدَ الْوَجْهِ

آگاه باشید که هرکس بر دشمنی آل محمد صلی الله علیه و اله از دنیا برود، سیاه روی از قبرش بیرون می آید.

(مائة منقبة من مناقب أمير المؤمنين و الأئمة (تأليف ابن شاذان)، ص ۶۴-۶۷)

۲۳- رسول خدا صلی الله علیه و اله فرمود:

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا تَقَبَّلَ اللَّهُ مِنْهُ حَسَنَاتِهِ وَ تَجَاوَزَ عَنْ سَيِّئَاتِهِ وَ كَانَ فِي الْجَنَّةِ رَفِيقُ حَمْزَةَ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، خداوند کارهای نیک او را می پذیرد و از کارهای بد او می گذرد و در بهشت، رفیق حضرت حمزه سیدالشهدا علیه السلام خواهد بود.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا أَثْبَتَ اللَّهُ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِهِ وَ أَجْرَى عَلَى لِسَانِهِ الصَّوَابَ وَ فَتَحَ اللَّهُ لَهُ أَبْوَابَ الرَّحْمَةِ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، خداوند، حکمت را در قلبش قرار می دهد و سخن صحیح را بر زبانش جاری می سازد و درهای رحمت را برای او می گشاید.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا سُمِّيَ أَسِيرَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ وَ بَاهَى اللَّهُ بِهِ مَلَائِكَتَهُ وَ حَمَلَةَ عَرْشِهِ.

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، در زمین به عنوان اسیر خداوند نامیده می شود و خداوند بر فرشتگانش و حمله عرش به وی مباحثات می کند.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا نَادَاهُ مَلَكٌ مِنْ تَحْتِ الْعَرْشِ: يَا عَبْدَ اللَّهِ اسْتَأْنِفِ الْعَمَلَ فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ الذُّنُوبَ كُلَّهَا

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، فرشته از زیر عرش ندا می کند: ای بنده خدا! عمل را از نو شروع کن، زیرا خداوند همه گناهانت را بخشید.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَجْهُهُ كَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، روز قیامت در حالی می آید که صورتش همچون ماه شب بدر است.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا وَضَعَ اللَّهُ عَلَى رَأْسِهِ تَاجَ الْكَرَامَةِ وَ أَلْبَسَهُ حُلَّةَ الْعِزِّ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، خداوند تاج کرامت بر سرش نهاده و به وی لباس عزت می پوشاند.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا مَرَّ عَلَى الصِّرَاطِ كَالْبَرْقِ الْخَاطِفِ وَ لَمْ يَرَ صُعُوبَةَ الْمُرُورِ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، از پل صراط همچون برق ناگهانی عبور می کند و سختی گذر از صراط را نمی بیند

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بَرَاءَةً مِنَ النَّارِ وَ بَرَاءَةً مِنَ النَّفَاقِ وَ جَوَازاً عَلَى الصِّرَاطِ وَ أَمَاناً مِنَ الْعَذَابِ
آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، خداوند دوری از آتش، دوری از نفاق، جواز عبور از صراط و امان از عذاب را برای او می نویسد.

-مائة منقبة من مناقب أمير المؤمنين و الأئمة(تأليف ابن شاذان)، ص ۶۴)

۲۴-رسول خدا صَلَّى الله عليه و آله فرمود:

مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا فَقَدْ أَحَبَّنِي وَ مَنْ أَحَبَّنِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَ مَنْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَافَاهُ بِالْجَنَّةِ

هرکس علی را دوست داشته باشد، همانا مرا دوست داشته است و هرکس مرا دوست بدارد، خداوند از او راضی است و هرکس خدا از او راضی باشد، جزایش را بهشت قرار می دهد.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا اسْتَعْفَرَتْ لَهُ الْمَلَائِكَةُ وَ فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ، يَدْخُلُ مِنْ أَيِّ بَابٍ شَاءَ بِغَيْرِ حِسَابٍ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، فرشتگان برای او استغفار می کنند و درهای بهشت برای او گشوده می شود و از هر دری که بخواهد بدون حساب وارد بهشت می شود.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا أَعْطَاهُ اللَّهُ كِتَابَهُ بِبِمِينِهِ وَ حَاسَبَهُ حِسَاباً يَسِيراً حِسَابَ الْأَنْبِيَاءِ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، خداوند، کتاب (اعمالش) را به دست راستش می دهد و همچون انبیاء به سادگی به حساب او رسیدگی می شود.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا لَا يَخْرُجُ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يَشْرَبَ مِنْ حَوْضِ الْكَوْثَرِ وَ يَأْكُلَ مِنْ شَجَرَةِ طُوبَى وَ يَرَى مَكَانَهُ مِنَ الْجَنَّةِ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، از دنیا نمی رود تا آن که از حوض کوثر بنوشد و از درخت طوبی بخورد و مکانش را در بهشت ببیند.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا هَوَّنَ اللَّهُ عَلَيْهِ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ وَ جَعَلَ قَبْرَهُ رَوْضَةً مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، خداوند، سكرات مرگ را بر او آسان می سازد و قبرش را باغی از باغ های بهشت قرار می دهد.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا أَعْطَاهُ اللَّهُ فِي الْجَنَّةِ بِكُلِّ عَرَقٍ فِي بَدَنِهِ حَوْرَاءَ وَ شَفَعَهُ فِي ثَمَانِينَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ لَهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ عَلَى بَدَنِهِ مَدِينَةٌ فِي الْجَنَّةِ

آگاه باشید که هرکس علی را دوست داشته باشد، خداوند به ازای هر رگی که در بدن دارد، حورانی در بهشت به او اعطا می کند، و او می تواند از هشتاد نفر از خاندانش شفاعت کند و به ازای هر مویی که در بدن دارد، شهری در بهشت خواهد داشت.

أَلَا وَ مَنْ عَرَفَ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَحَبَّهُ بَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهِ مَلَكَ الْمَوْتِ كَمَا يَبْعَثُ إِلَى الْأَنْبِيَاءِ وَ رَفَعَ عَنْهُ أَهْوَالَ مُنْكَرٍ وَ نَكِيرٍ وَ نَوَّرَ قَبْرَهُ وَ فَسَحَهُ مَسِيرَةَ سَبْعِينَ عَاماً وَ بَيَّضَ وَجْهَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

آگاه باشید که هرکس علی را بشناسد و او را دوست داشته باشد، خداوند فرشته مرگ را همان گونه که سوی انبیاء می فرستد، برای او می فرستد، و ترس نکیر و منکر را بر می دارد و قبرش را نورانی کرده و به اندازه مسیر هفتاد سال گشایش می دهد و او را روز قیامت روسفید می کند.

أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا أَظَلَّهُ اللَّهُ فِي ظِلِّ عَرْشِهِ مَعَ الصِّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ وَ أَمَنَهُ مِنَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ وَ أَهْوَالَ يَوْمِ الصَّاحَةِ

آگاه باشید که کس علی را دوست داشته باشد، خداوند وی را همراه با صدیقین و شهدا و صالحین تحت سایه عرش جای می دهد و او را از ترس بزرگ (روز قیامت) و ترس روز فریادهای شدید ایمن می کند.

(مائة منقبة من مناقب أمير المؤمنين و الأئمة) تأليف ابن شاذان، ص ۶۴-۶۷

۲۵- حضرت باقر علیه السلام فرمود: علی علیه السلام پنج سال حکومت کرد و هیچ خشت پخته و خشت خامی بر هم ننهاد، و هیچ ملکی را مخصوص خود نفرمود، و هیچ سرخ و سپیدی به میراث باقی نگذاشت. به مردم نان گندم و گوشت می خورانید، ولی چون به خانه خود برمی گشت نان جو و سرکه و روغن زیتون می خورد.

روضة الواعظین، ج ۱، ص ۱۱۷؛ الکافی، ج ۶، ص ۳۲۸

۲۶- حضرت صادق علیه السلام فرمود: امیرالمؤمنین علیه السلام از لحاظ نوع غذایی که می خورد، شبیه ترین مردم به رسول خدا صلی الله علیه و آله بود. آن حضرت خودش نان و سرکه و روغن زیتون می خورد، و به مردم نان و گوشت می داد.

۲۷- امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: خداوند مرا پیشوای خلقش قرار داد، و بر من واجب ساخت که درباره خود، خوراک و پوشاکم، مانند مردم ضعیف و مستمند، بر خود تنگ بگیرم، تا فقیر از فقر من پیروی کند، و دارایی ثروتمند سبب سرکشی و طغیان وی نشود.

الکافی، ج ۱، ص ۴۱۰.

۲۸- ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام، جواز عبور از پل صراط

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند

وقتی در روز قیامت، اولین و آخرین خلق جمع می‌شوند کسی از پل صراط به سلامت عبور نمی‌کند مگر اینکه جواز ولایت علی بن ابی‌طالب (علیهما السلام) را داشته باشد؛ و این همان معنای سخن خدای تعالی است که می‌فرماید: وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ

آنان را نگه دارید که باید مورد سوال واقع شوند؛ (سوره صافات، آیه ۲۴)

یعنی از ولایت علی بن ابیطالب از آنان سوال می‌شود (و اگر نداشته باشند به دوزخ سقوط خواهند کرد)

کتاب عامه

فرائد السمطين (جوبنی)، ج ۱، ص ۲۸۹؛ ینابیع المودة (قندوزی)، ج ۱، ص ۳۳۸

کتاب شیعه

الأمالی (شیخ طوسی)، ص ۲۹۰؛ بحار الانوار (علامه مجلسی)، ج ۳۹

۲۹- سخن گفتن خداوند با نبی اکرم صلی الله علیه و آله با لهجه امیرالمؤمنین علیه السلام

از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله سوال کردند در شب معراج پروردگارت با تو به چه لغتی گفتگو کرد؟ فرمودند: به لغت علی علیه السلام و با لهجه ی او صحبت کردند.

عرض کردم: پروردگارا؛ تو با من گفتگو می‌کنی یا علی! فرمودند:

ای محمد؛ من وجودی هستم که همانند سایر موجودات نیستم و با مردمان قیاس نمی‌شوم و مانند اشیاء دیگر توصیف نگردم، تو را از نور خود و علی را از نور تو آفریدم، از پنهانی‌های دلت و زوایای قلبت اطلاع حاصل کردم دیدم هیچ کس را بیشتر از علی ابن ابیطالب دوست نداری، با زبان او با تو گفتگو کردم تا قلب تو آرامش پیدا کند.

کشف الغمة ج ۱ ص ۱۰۶؛ طرائف ص ۱۵۵؛ بحار الانوار ج ۳۸ ص ۳۱۲ ح ۱۴ و ج ۱۸ ص ۳۸۶ ح ۹۴؛ مناقب خوارزمی ص ۷۸ ح ۶۱؛ القطره ج ۱ ص ۲۷۷.

۳۰- روزی امیرالمؤمنین علی صلوات الله علیه در مسجد کوفه نشسته بودند، در همان حال، علی بن درع اسدی وارد مسجد شد.

امام به او فرمودند: دیشب قرآن می‌خواندی؟

عرض کرد: یا امیرالمؤمنین از کجا می‌دانید؟

ایشان فرمودند: به خدا قسم اگر بخواهی به تو می‌گویم چه سوره ای را می‌خواندی

عرض کرد: بله، دوست دارم به من بگویید

ایشان فرمودند: همانا دیشب سوره عم يتساءلون.. [نبا] را خواندی و درباره آن فکر نمودی، به خدا قسم من همان خبر بزرگ هستم. در حالی که خدای تبارک و تعالی هیچ خبری بزرگ تر از من نیاورده است و من در قرآن سیصد اسم دارم که خداوند آنها را به صراحت نیاورده است و اگر آنها را به صراحت می آورد، هنگامی که پیامبر و امیرالمومنین و اهل بیتش صلوات الله علیهم فضل خدا را به مردم می گفتند، مردم به فضل خدای تبارک و تعالی ایمان نمی آوردند.

الهدایة الکبری ۹۲

۳۱- قاسم بن معاویه گوید که به امام صادق علیه السلام عرض کردم:

در حدیثی که مردم (عمری ها) در معراج رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده اند آمده است که در شب معراج در عرش دید که نوشته شده:

لا إله إلا الله محمد رسول الله ابوبکر الصدیق؟

حضرت فرمود: سبحان الله همه چیز را تغییر دادند حتی این را گفتم: آری. حضرت فرمودند: به درستی که خداوند عزوجل وقتی عرش را آفرید بر روی آن مکتوب داشت که:

لا إله إلا الله، محمد رسول الله، علی أمير المؤمنين

و هنگامی که آب را آفرید در مجرای آن مکتوب داشت که:

لا إله إلا الله، محمد رسول الله، علی أمير المؤمنين

و هنگامی که کرسی را آفرید در ستون های آن مکتوب داشت که:

لا إله إلا الله، محمد رسول الله، علی أمير المؤمنين

و هنگامی که لوح را آفرید در آن مکتوب داشت که:

لا إله إلا الله، محمد رسول الله، علی أمير المؤمنين

و هنگامی که اسرافیل را آفرید بر پیشانی او مکتوب داشت که:

لا إله إلا الله، محمد رسول الله، علی أمير المؤمنين

و هنگامی که جبرئیل را آفرید بر پاهای او مکتوب داشت که:

لا إله إلا الله، محمد رسول الله، علی أمير المؤمنين

و هنگامی که آسمان ها را آفرید در اکناف و نواحی آن مکتوب داشت که:

لا إله إلا الله، محمد رسول الله، علی أمير المؤمنين

و هنگامی که زمین ها را آفرید در طبقات آن نگاشت که:

لا إله إلا الله، محمد رسول الله، على أمير المؤمنين
و هنگامی که کوه ها را آفرید در رأس هرکدام مکتوب داشت که:
لا إله إلا الله، محمد رسول الله، على أمير المؤمنين
و هنگامی که خورشید را آفرید بر آن مکتوب داشت که:
لا إله إلا الله، محمد رسول الله، على أمير المؤمنين
و هنگامی که ماه را آفرید بر آن نگاشت که:
لا إله إلا الله، محمد رسول الله، على أمير المؤمنين
پس هرکدام از شما که می گوید:
«لا إله إلا الله، محمد رسول الله» بلافاصله بگوید: «على أمير المؤمنين»
الإحتجاج، جلد ۱، صفحه ۲۰۹-۲۱۰

۳۲- رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود:
همانا حرمت مؤمن بالاتر از ملائکه است.
عمر گفت حتی از جبرئیل؟
پیامبر صلی الله علیه وآله روی کرد به امیرالمؤمنین علی صلوات الله علیه و فرمود شما چه می گویی
ای ابوالحسن؟
امیرالمؤمنین صلوات الله علیه فرمود مؤمن از جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و حمله ی عرش و ملائکه
ی مقرب برتر است مقامش.
رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود: برادرم و پسر عمومیم درست می گوید.
وهج النبراس فی شرح زیارت العباس ۵۶

۳۳- ابن عباس گوید
روزی عمر بن خطاب به امیرالمؤمنین علیه السلام گفت: ای ابوالحسن، از این تعجب نمی کنم که به
تمامی مسائل پاسخ می گویی، بلکه متعجبم که چگونه بی درنگ و بدون تفکر به آنها پاسخ می دهی؟!

حضرت علی علیه السلام در پاسخ او دست خود را باز کرده و فرمود: این چند تاست؟ عمر بلافاصله گفت: پنج تا. حضرت فرمود: چرا در نظر دادن عجله کردی؟ عمر گفت: این مساله نیاز به تفکر نداشت.

حضرت لبخندی زد و فرمود: تمام علوم در نظر من، مانند همین مساله جزیی است در نزد تو!

بحار الانوار، ج ۴۰، ص ۱۴۷

۳۴- در کتاب فصیح الخطیب باسند صحیح آورده:

که روزی امیرالمؤمنین علیه السلام بر منبر کوفه می‌فرمود «سلونی قبل ان تفقدونی فان العلم یفیض بین جنبی فیضا لو وجد مستفاضا» پرسید از من پیش از آن که مرا نیابید به درستی که علم از پهلوهایی من موج می‌زند و روان می‌شود اگر راهی یابد و شما از هیچ گروهی نپرسید مگر که من خبر دهم به هادی ایشان و باغی (ظالم) ایشان و سایق (راننده) و قائد (رهبر) ایشان تا روز قیامت،

ابن الکوا بپا خاست و گفت «ما ادعی مثله نبی ولا وصی» چنین ادعایی هیچ پیغمبری و هیچ وصیی نکرده! اجازه می‌فرمائی که چند مسأله از تو بپرسم؟

فرمود: «سل تفقها ولا تسئل تعنتا» چیزی که می‌پرسی بر سبیل تفقه و تعلم بپرس نه بر طریق تعنت و خطاجویی.

گفت: جز چیزی نپرسم که مرا به کار آید

فرمود: بپرس. گفت: اخبرنی ب«الذاریات ذروا» از ذاریات مرا خبر ده

فرمود: آن بادها است

گفت: الحاملات وقرا

فرمود: ابر است

گفت: الجاریات یسرا

فرمود: کشتیها است

گفت: فالمقسمات امرا

فرمود: فرشتگانند

گفت: مرا از بیت المعمور خبر ده

فرمود: خانه ای است در آسمان چهارم که هر روز هفتاد هزار فرشته در آن داخل می‌شوند تا روز قیامت که نوبت به جماعت اول نمی‌رسد

گفت: مرا خبر ده از ذو القرنین که پیغمبر بود یا پادشاه؟

فرمود: نه پیغمبر بود نه پادشاه و لیکن بنده مؤمن صالح بود، حق تعالی را دوست می‌داشت و سبحانه او را دوست می‌داشت و برای رضای الهی بندگان را نصیحت می‌کرد

گفت: مرا خبر ده از قرنهاى او که از زر بود یا از سیم؟

فرمود: نه از زر بود و نه سیم ولکن نوبت اول که به میان قوم آمد و خلق را به خدا دعوت کرد بر یک جانب سرش زخم زدند برفت، نوبت دوم که دعوت کرد بر جانب دیگرش زخم زدند و مردی که مانند او است در میان شما هست

گفت: مرا خبر ده که آیه «الم تر الى الذين بدلوا نعمة الله كفرا» در حق کیست؟

فرمود: «هما الافجران من قریش بنو مغیره وبنو امیه» آن دو فاجران از قریش بنی مغیره و بنی امیه می‌باشند

گفت: مراد از آیه «قل هل ننبئکم بالاخسرین اعمالا» چه کسی است؟

فرمود: اهل حروراً اند یعنی خوارج

گفت: مرا از مجره خبر ده

فرمود: «اسراج السماء ومنها هبط الماء المنهمر» گفت: قوس و قزح چیست؟

فرمود: قزح مگو که نام دیو است، قوس خدای گوی و آن امان است از غرق

گفت خبر ده مرا از انمحاق ماه

حضرت این آیه را قرائت فرمود: وَ جَعَلْنَا اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَ جَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً

گفت: خبر ده مرا از اصحاب رسول صلی الله علیه و آله گفت: از کدام اصحاب؟

گفت: از عبدالله مسعود

فرمود: «قرأ القرآن ثم وقف عنده» قرآن بخواند و بر آن ایستاد

گفت: مرا خبر ده از ابوذر

فرمود: «عالم شحيح على علمه» عالم حریصی بود بر علم خود، یعنی علم را جز از اهل علم نیاموخت

گفت: خبر ده مرا از سلمان

فرمود: «ادركه علم الاول والاخر بحر لا ينزح» او علم اول و آخر را دریافت و دریایی است که آب آن کشیده نمی شود یعنی مردم از او مستفید نمی شوند و او لقمان حکیم است و او از ما است که اهل بیتیم

گفت: مرا از حذیفه یمانی خبر ده

فرمود: «کان عرافا بالمنافقین» منافقان را نیک شناخته و مشکلات را از رسول خدا صلی الله علیه و آله پرسیده و اگر از وی بپرسید او را عالم یابید

گفت: خبر ده مرا از عمار یاسر

فرمود: «خالط الاسلام لحمه ودمه وهو محرم علی النار» ایمان با گوشت و خون او آمیخته است و او حرام است بر آتش دوزخ و هر کجا که حق رفت او با حق رفت

گفت: «اخبرنی عن نفسک» مرا از خودت خبر کن؟

فرمود: قال الله تعالى: «ولا تزکوا انفسکم» خوشتن را نستایید لیکن به موجب «واما بنعمة ربک فحدث» بعضی از احوال خود را به تو می‌گویم تا هادی خود را بشناسی و تابع او شوی و از ضلالت خلاصی یافته به طریق مستقیم هدایت شوی بعد از آن فرمود: «اول داخل وآخر خارج وکنت اذا سئلت اعطيت واذا سکت ابتدیت وبین جوانحی علم» من اولین کسی هستم که پیش رسول اکرم صلی الله علیه و آله رفتم و آخرین کسی هستم که بیرون آمدم و هرچه خواستم به من داد و چون نخواستم ابتدا کردند به من بدادن و میان پهلوی من علم بسیار است.

گفت: در قرآن در حق تو چه آمده؟

فرمود: در سوره هود نمی‌خوانی که «افمن کان علی بینه من ربه ویتلوه شاهد منه» آن که بر بینه از خدا بود رسول اکرم صلی الله علیه و آله بود و من آن (شاهد) گواهم که از اویم.

ابن الکوا گفت: «وحقک لا اتبعث احدا بعدک» به حق، تو که دنبال کسی دیگر نروم مگر از پی تو.

المعیار الموازنه ابوجعفر اسکافی: ص ۲۹۸؛ تفسیر قرطبی: ج ۱۷ ص ۲۹؛

اثبات ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام از قرآن و سنت ج ۱ ص ۶۷۳

۳۵- روایت شده:

در روز جنگ خیبر، پس از آن که مرحب به دست مبارک امیرالمؤمنین علی صلوات الله علیه به دو نیم گردید و بر زمین افتاد، جبرئیل در حالی که تعجب بر چهره داشت بر پیامبر صل الله علیه و آله فرود آمد

رسول خدا صل الله علیه و آله به او فرمودند: از چه تعجب نموده ای؟

جبرئیل عرض کرد:

همانا فرشتگان در جای هایی که در آن ساکن هستند ندا می کنند:

لافتی الا علی لاسیف الا ذوالفقار؛ هیچ جوانمردی نیست مگر علی و هیچ شمشیری نیست، مگر ذوالفقار. ولی تعجب من بدان جهت است که آن زمان که امر شد قوم لوط را هلاک کنم، شهرهای آنان را بر پری از بال های خود قرار دادم و آن قدر آن را بالا بردم که حاملان عرض صدای خروس ها و اطفالشان می شنیدند و تا صبح به انتظار امر خدا ایستادم و آن را جابجا نکردم

اما امروز که علی علیه السلام ضربت هاشمی خود را بر مرحب فرود آورد، من مأمور شدم زیادی قبضه ی شمشیر او را نگه دارم تا به زمین فرود نیاید و آن را به دو نیم نکنم؛ و در این هنگام فشار زیاد شمشیر علی علیه السلام، سنگین تر از شهرهای قوم لوط بود و این در حالی بود که اسرافیل و میکائیل بازوی علی علیه السلام را در هوا به قبضه ی خویش گرفته بودند.

مدینه المعاجز، ج ۱: ۱۸۳

۳۶- قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ فِي مَقَامَاتٍ كَثِيرَةٍ أَنَا بَابُ الْمَقَامِ وَ حُجَّةُ الْخَصَامِ وَ دَابَّةُ الْأَرْضِ صَاحِبُ الْعَصَا وَ فَاصِلُ الْقَضَاءِ وَ سَفِينَةُ النَّجَاةِ مَنْ رَكِبَهَا نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ وَ قَالَ ع أَنَا شَجَرَةُ النَّدَى وَ حِجَابُ الْوَرَى وَ صَاحِبُ الدُّنْيَا وَ حُجَّةُ الْأَنْبِيَاءِ وَ اللِّسَانُ الْمُبِينُ وَ الْحَبْلُ الْمَتِينُ وَ النَّبَأُ الْعَظِيمُ الَّذِي عَنْهُ تُعْرَضُونَ وَ عَنْهُ تُسْأَلُونَ وَ فِيهِ تَحْتَلِفُونَ.

امیرالمؤمنین صلوات الله علیه فرمودند:

من درخت بخشش و پوشش مردم، صاحب دنیا، حجت انبیاء، لسان مبین، ریسمان استوار و نبأ عظیم هستم که از آن روی بر میگردانید و از آن سوال می شوید و در آن اختلاف دارید.

مناقب آل ابي طالب عليهم السلام (لابن شهر آشوب) ۱۱۸/۲

۳۷- أبان از سلیم نقل می کند که گفت: از سلمان فارسی شنیدم که می گفت:

همانا علی علیه السلام دری است که خداوند آن را گشوده است. هرکس از آن داخل شود مؤمن و هرکس از آن خارج شود کافر است.

اسرار آل محمد صلی الله علیه وآله ص ۳۸۴ ح ۴

۳۸- رميله می گوید: عده ای از اصحاب علی- علیه السلام- پیش آن حضرت رفتند و گفتند: وصی موسی دلایل و نشانه ها و معجزاتی نشان می داد و جانشین عیسی نیز همان طور. تو نیز اگر چیزی نشان ما بدهی تا قلب ما آرامش پیدا کند، خوب است.

حضرت فرمود: «شما تحمل دیدن آن را ندارید». ولی آنها اصرار ورزیدند!

حضرت آنها را به طرف خانه های مهاجرین برد و به آرامی دعا کرد. پرده طبیعت از برابر چشمان آنان کنار رفت، در يك طرف، باغهای بهشت را دیدند و در طرف دیگر، آتش دوزخ را

عده ای گفتند: (این) سحر است! سحر است! عده ای نیز در تصدیق خود، پایدار ماندند و مانند این معجزات را انکار نکردند و گفتند: پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله فرموده است: قبر یا باغی است از باغهای بهشت و یا دخمه ای است از دخمه های جهنم.

۳۹- رسول خدا صلوات الله عليه و آله فرمود

روز قیامت من و علی صلوات الله عليه بر صراط می ایستیم، به دست هر يك از ما شمشیری است که احدی از خلائق نمی گذرند مگر اینکه از ولایت علی صلوات الله عليه می پرسیم، هر کس از ولایت بهره ای داشته باشد نجات یافته و رستگار است و گر نه گردنش را میزنیم و او را در آتش می افکنیم سپس این آیه را تلاوت نمود: آنها را نگهدارید که باید بازپرسی شوند، شما را چه شده که از هم یاری نمی طلبید؟!، آری آنان در آن روز تسلیم قدرت خداوند هستند.

بحار الأنوار ۲۷۳/۲۴

۴۰- در کتاب تحفة المجالس روایت شده که روزی فاطمه بنت اسد سلام الله عليها مادر امیرالمؤمنین علی علیه السلام در ایام طفولیت با چند نفر از دختران عرب به صحرا رفتند و بازی می کردند که ناگاه شیری پیدا شد و همه دختران فرار کردند، ولی فاطمه سلام الله عليها نتوانست فرار کند.

در این حال بود که سواری نزدیک شده و شمشیر خود را کشیده آن شیر را دو نیم کرد،

همینکه فاطمه سلام الله عليها این حالت را دید، خود را به قدوم آن سواره انداخته و گردنبندی که در گردن داشت گشوده به رسم هدیه به آن سواره داد و دعای خیر نمود و به سلامت متوجه مکه گردید.

چون این خبر به پدر و مادر فاطمه سلام الله عليها رسید گریان و نالان متوجه صحرا گردیدند

و فاطمه سلام الله عليها را صحیح و سالم ملاقات کردند و از احوالاتش پرسیدند ، فاطمه سلام الله عليها کیفیت آمدن سواره را گفت ، پس ایشان به عقب سواره روان شدند که او را به مکه آورده احسانی در حق او نمایند، به جایی رسیدند که شیر را کشته دیدند و هر چه جستجو کردند از سواره اثری نیافتند،

باز به مکه مراجعت نمودند . مدت مدیدی گذشت ، تا اینکه روزی حضرت امیر علیه السلام در ایام طفولیت با مادر خود مزاح و شوخی می کرد ، مادرش فاطمه عليها السلام به او گفت:

ای فرزند تو کودکی ، با من مزاح می کنی ؟

حضرت فرمود: ای مادر مگر قصه شیر و سواره را فراموش کرده ای ؟ آن سواره که بود که تو را از چنگ شیر نجات داد و خلاص کرد؟

مادرش گفت : میان من و آن سواره نشانی هست پس حضرت دست به آستین خود کرده و گردنبند مادرش را بیرون آورد و گفت : ای مادر ملاحظه کن ببین که این همان گردنبند تو است یا نه ؟

مادرش گفت آری . حضرت فرمود:

آن سواره من بودم که شیر را کشته و تو را نجات دادم.

۴۱- از عبد الله بن عمر نقل شده که از رسول خدا صلی الله علیه وآله شنیدم:

از آن حضرت پرسیده شد خدا در شب معراج با چه لغتی با تو سخن گفت و ترا مخاطب قرار داد؟

فرمودند: مرا به لغت و بیان علی بن ابی طالب سلام الله علیه مخاطب قرار داد سپس به من الهام کرد که بگو پروردگارا تو مرا مخاطب قرار دادی یا علی سپس فرمود: ای احمد من چیزی هستم ولی از همه چیزها فاصله دارم مانند چیزهای دیگر نیستم و من بمردم قیاس نمی‌شوم و بموجودات تعریف نمیشوم

تو را از نورم آفریدم و علی را از نور تو آفریدم او را برآزهای نهانی دل تو آگاه کردم من کسی را بسوی دل تو دوست‌تر از علی بن ابی طالب پیدا نکردم سپس ترا با زبان علی سلام الله علیه مخاطب قرار دادم تا دلت آرام بگیرد.

بحار الانوار: ج ۳۸ ص ۳۱۲ ح ۱۴۹۹

إرشاد القلوب إلى الصواب (للدیلمی) ۲/۲۳۳

۴۲- امام صادق علیه السلام فرمودند:

هنگامی که امیرالمومنین علی بن ابیطالب علیه السلام از جنگ صفین برمی‌گشت، در ساحل فرات ایستاد و فرمودند: ای وادی! من کیستم؟

رود فرات مضطرب شد، امواج به هم خوردند و مردم نگاه می‌کردند، صدایی از فرات شنیدند که می‌گفت: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَأَنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ

شهادت می‌دهم خدایی جز خدای یگانه نیست و محمد رسول خدا و قطعا علی امیرمؤمنان، حجت خدا بر خلق است.

بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۳۳، ص ۴۶، باب (۱۴): باب ما ظهر من إعجازه عليه السلام في بلاد صفين و سائر ما وقع فيها من النوادر، ح ۳۹۰

۴۳- امام صادق علیه السلام فرمودند:

وقتی که امیرالمومنین علی بن ابیطالب علیه السلام از صفین برمی‌گشت بر ساحل فرات ایستاد و با چوب دستی خود برآب زد و فرمود: جاری شو! پس دوازده چشمه جاری شد؛ مردم نگاه می‌کردند.

پس با زبانی سخن گفت که مردم نفهمیدند. آنگاه مارها سرشان را از رودخانه بیرون آوردند ، و «لا اله الا الله و تکبیر» گفتند و بعد از آن گفتند:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، وَ يَا عَيْنَ اللَّهِ فِي عِبَادِهِ، خَذَلَك قَوْمُكَ بِصِفَيْنِ كَمَا خَذَلَ هَارُونَ بْنُ عِمْرَانَ قَوْمَهُ

سلام بر تو ای حجت خدا در زمین و ای چشم خدا در میان بندگان، قوم تو در صفین تو را خوار کردند چنانچه قوم هارون بن عمران، وی را خوار نمودند.

امیرالمومنین علی بن ابیطالب علیه السلام به مردم فرمودند: آیا شنیدید؟ گفتند: بلی، حضرت فرمودند: این معجزه من برای شماست و شما را بر آن شاهد می گیرم.

بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج ۴۱، ص ۲۵۱، باب (۱۱۲): ما ظهر من معجزاته عليه الصلاة و ۱۱۹ السلام في الجمادات و النباتات، ح ۸

۴۴- ابوذر غفاری رضوان الله عليه می گوید:

رسول خدا صلی الله علیه وآله به من فرمود: ای ابوذر!

اگر علی علیه السلام نبود حق و باطل معلوم نمی شد، مؤمن از کافر مشخص نمی شد، و اصلاً خدا عبادت نمی گردید، اگر چنین نبود ثواب و عقابی نبود.

هیچ پرده و پوششی بین او و خدا نیست، هیچ حجاب و مانعی بین او و خدای تعالی نیست، او خود واسطه و پرده بین خدا و خلق است.

تفسیر فرات الکوفي ۳۷۰ ۱۱۹

۴۵- ابن عباس حدیثی نقل می کند که گفت: امیرالمؤمنین علیه السلام آبی آشامید، پس از آن پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله سجده کرد، عرض کردند: ای رسول خدا ؛ چرا در این موقع سجده کردی ؟ فرمود:

همینکه علی علیه السلام آب را آشامید خدای تبارک و تعالی ندا کرد: گوارایت باد ای ولی من ؛ و ای کسی که حجت من بر مخلوقاتم هستی ؛ و امین من بر بندگانم می باشی.

الجواهر السنیه فی الأحادیث القدسیه (کلیات حدیث قدسی) ۵۳۳ ۱۱۹

کتاب القطره جلد ۱ صفحه ۱۸۳ ۱۱۹

۴۶- ابن عباس می گوید:

در نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله بودیم که امیرالمؤمنین علیه السلام وارد شد، پس پیامبر صلی الله علیه و آله لبخندی زدند و فرمودند:

خوش آمدی که خداوند تو را ۴۰۰۰۰ سال قبل از پدرش خلق کرده است !

پس اصحاب منظور حضرت را متوجه نشدند که حضرت از خلقت نور و روح امیرالمومنین علیه السلام صحبت میکنند نه خلقت جسم و بدن حضرت

پس گفتیم: یا رسول الله، آیا پسر قبل از پدر وجود داشته است؟!

پس حضرت فرمودند: آری!

خداوند نور من و علی علیه السلام را از یک نور و ۴۰۰۰۰ سال قبل خلقت جسم آدم را بیافریند

سپس آن نور را به دو قسمت تقسیم نمود، از یک قسمتش من، و از قسمت دیگر علی علیه السلام را خلق کرد، قبل از اینکه هیچ موجودی را خلق کند

سپس خداوند اشیا را در هنگامی که در تاریکی بودند خلق فرمود، در هنگامیکه خداوند نور ما را در سمت راست عرش خویش قرار داده بود!

سپس خداوند فرشتگان را خلق فرمود، و ملائکه هنوز در لحظه اول خلقت خویش بودند که نور ما را در کنار عرش مشاهده کردند،

پس ما تسبیح خدا گفتیم، و ملائکه نیز از ما تسبیح را یاد گرفتند و تسبیح گفتند

و ما لا اله الا الله گفتیم پس ملائکه یاد گرفتند که خدایی جز الله نیست

پس هر کس که خدای را تسبیح کند، و تکبیر گوید از تعلیم من و علی علیه السلام است

و در علم خداوند در ازل چنین گذشته بود که آنها از تعلیم من و علی علیه السلام خداوند را بشناسند، و جمیع اشیاء بوسیله ما تسبیح و تکبیر گفتند.

البرهان ۱۱۷. تاویل آیات الظاهره ص ۴۸۸

۴۷-روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله به اصحابش فرمود:

کدام یک از شما تمام عمرش را روزه می‌دارد؟

سلمان فارسی عرض کرد: من، یا رسول الله!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: کدام یک از شما در تمام عمر شب زنده دار است؟

سلمان: من، یا رسول الله

حضرت فرمود: کدام یک از شما هر شب قرآن را ختم می‌کند؟

سلمان: من، یا رسول الله

در این وقت یکی از اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله خشمگین گشته و گفت:

یا رسول الله! سلمان خود یک مرد عجم (ایرانی) است و می‌خواهد به ما طایفه قریش فخر بفروشد. شما فرمودی کدام از شما همه عمرش را روزه می‌دارد. گفت من، با اینکه بیشتر روزها را غذا می‌خورم و فرمودی کدام از شما همه شبها بیدار است؟ گفت من در صورتی که بسیاری از شبها می‌خوابم و فرمودی کدام از شما هر روز یک ختم قرآن می‌خواند؟ گفت من، و حال آنکه بیشتر روزها ساکت است.

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

خاموش باش ای فلانی! تو کجا و لقمان حکیم کجا؟! از خود سلمان بپرس تا تو را آگاه سازد. در این وقت مرد روی به سلمان کرد و گفت:

ای سلمان! تو نگفتی همه روز را روزه می‌داری؟

سلمان: بلی! من گفتم

مرد: در صورتی که من دیده‌ام که بیشتر روزها تو غذا می‌خوری

سلمان: چنین نیست که تو گمان می‌کنی. من در هر ماه سه روز روزه می‌گیرم و خداوند متعال می‌فرماید: من جأ بالحسنة فله عشر أمثالها: هر کس کار نیکی انجام دهد ده برابر آن پاداش دارد.

علاوه ماه شعبان را تا رمضان روزه می‌گیرم بدین ترتیب من مثل اینکه تمام عمرم را روزه می‌دارم

مرد: تو نگفتی تمام عمرم را شب زنده دارم؟

سلمان: آری! من گفتم

مرد: در حالی که می‌دانم بسیاری از شبها را در خوابی

سلمان: چنان نیست که فکر می‌کنی. من از دوستم رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که می‌فرمود

هر کس با وضو بخوابد گویا همه شب را احیا کرده مشغول عبادت بوده است و من همیشه با وضو می‌خوابم

مرد: آیا تو نگفتی هر روز همه قرآن را می‌خوانی؟

سلمان: آری! من گفتم

مرد: در صورتی که تو در بسیاری از روزها ساکت هستی؟

سلمان: چنان نیست که تو می‌پنداری زیرا که من از محبوبم رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که به علی علیه السلام فرمود:

ای علی! مثل تو در میان امت من مثل سوره (قل هو الله احد) است هر کس آن را یک بار بخواند یک سوم قرآن را خوانده است و هر کس دو بار بخواند دو سوم قرآن را خوانده و هر کس سه بار بخواند همه قرآن را خوانده است.

ای علی! هر که تو را به زبانش دوست بدارد دو سوم ایمان را داراست و هر کس با زبان و دل دوست بدارد و با دستش یاریت کند ایمانش کامل است

سوگند به خدایی که مرا به حق فرستاده اگر همه اهل زمین تو را دوست می‌داشتند چنانچه اهل آسمان تو را دوست دارند خداوند هیچ کس را به آتش جهنم عذاب نمی‌کرد و من هر روز سوره قل هو الله احد را سه بار می‌خوانم.

آن گاه مرد معترض از جا برخاست و لب فرو بست. مانند اینکه سنگی به دهانش زده باشند.

بحار: ج ۵۱، ص ۴-۱۰؛ بحار: ج ۲۲، ص ۳۱۷

۴۸- رسول اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید:

ای علی! خداوند درباره تو هفت امتیاز به من عطا فرموده: تو نخستین کسی هستی که همراه من از قبر بر می‌خیزی، تو نخستین کسی هستی که با من بر فراز صراط می‌ایستی، به آتش می‌گویی: این را بگیر که از آن توسست، آن را فرو گذار که از آن تو نیست.

تو نخستین کسی هستی که همراه من خلعت داده می‌شوی و زنده می‌گرددی. تو نخستین کسی هستی که همراه من در بهشت را می‌کوبی. تو نخستین کسی هستی که همراه من در طرف راست عرش قرار می‌گیری. تو نخستین کسی که در اعلی‌علیین با من اقامت می‌کنی. تو نخستین کسی هستی که از آب مهر شده می‌خوری، که مهر آن مشک است و گروندگان باید آن بگردند.

الطوسی، محمد بن الحسن (شیخ طوسی)، همان، مصباح المجتهد، ص ۶۴۳؛ الصدوق، ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین (شیخ صدوق)، الخصال، ج ۲، ص ۳۴۲؛ الفرات الکوفی، فرات بن ابراهیم، تفسیر فرات الکوفی، ج ۲، ص ۳۹۴. القمی، ابوالحسن علی بن ابراهیم، تفسیر قومی، ج ۲، ص ۳۳۷

۴۹- رسول خدا صلی الله علیه و آله: در تفسیر قول خدای عزوجل سوره واقعه آیه ۱۰ و ۱۱: السابقون السابقون اولئک المقربون: سبقت گیرندگان در انجام اوامر الهی همان مقربان درگاه الهی هستند؛ فرمودند: جبرئیل به من خبر داده سابقون علی علیه السلام و شیعیانش میباشند آنها هستند که به بهشت سبقت گیرند و به جهت کرامتی که خداوند به آنها نموده مقربان درگاه الهی می‌باشند.

امالی شیخ مفید صفحه ۳۳۹

۵۰- عمر به قیصر روم نامه نوشت که یا مسلمان شوید یا مهبای جنگ شوید!

قیصر در جواب عمر نوشت من به همراه این نامه چهار نماینده از چهار دین برای شما فرستادم یکی پیرو عیسی دیگری پیرو موسی و دیگری پیرو داوود و آن یک پیرو ابراهیم خلیل اگر توانستی آن نمایندگان را قانع کنی من شخصا مسلمان شده و کشورم را به شما تسلیم خواهم کرد

عمر با چهار نماینده رو برو شد هر چهارتا به اتفاق به عمر گفتند مژده دین شما را در کتب خود داریم و میدانیم که آخرین شریعت تمام کتب ما را میداند و معجزه از پیامبران ما نشان میدهد و ما اکنون منتظریم

عمر به مشاوران خود گفت من شش ماه تمام جان کندم که توانستم سوره بقره را حفظ کنم حال از کتاب اینها بخوانم؟ مشاوران به اتفاق گفتند آنها را به علی واگذار چرا که اگر نتواند انجام دهد رسوا میشود که علی توانایی انجام چهار معجزه و خواندن چهار کتاب آسمانی را ندارد

پس به این طریق آبروی علی میرود!

پس عمر به دنبال مولای ما علی (علیه السلام) فرستاد اما علی علیه السلام فرمود هرکس بامن کاری دارد خودش می آید

اینجا عمر دوباره از مولای ما خواهش کرد پس مولا فرمود هرکس مرا بخواهد اینجا می آید

پس با اجبار عمر و مشاورانش و چهار نماینده به نخلستان رفتند مولا در حال آبیاری بود پس عمر جریان نمایندگان را به مولا گفت.

مولا علی (علیه السلام) پیرو دین داوود را صدا زد او جلو آمد علی گفت زبور را باز کن صفحه فلان را پیدا کن و شروع کرد به خواندن زبور از حفظ آنهم به صوت داوود نبی پیرو داوود از هوش رفت وی را به هوش آوردند.

پس مولا بیل خود را از دسته جدا کرد و بیل را مانند خمیر در آورد و از آن زرهی بافت پس به پیرو داوود فرمود آیا قانع شدی او با احترام فراوان مرید علی شد.

پس مولا پیرو موسی را فرا خواند و به وی گفت کتاب تورات را باز کن فلان صفحه را بیاور و شروع کرد از تورات چند صفحه خواند و دسته بیل خود را بر جازمین انداخت پس چوب همچون عصای موسی به اژدها تبدیل شد که سخت به عمر غضب داشت عمر گفت ای ابا الحسن الامان پیرو موسی از هوش رفت پس مولا دست به اژدها برد و دوباره به حالت اولش برگشت و شد دسته بیل پس به پیرو موسی فرمود قانع شدی پیرو موسی فوراً به مولا سجده کرد و گفت حقا که تو سرور جهانیانی

پس بفرمود آتشی فراوان ساختند حضرت به پیرو ابراهیم گفت فلان صفحه از کتاب خود را باز کن و از کتاب او چند صفحه خواند و قدم زنان وارد آتش شد عمر در پی او رفت اما دامنش آتش گرفت و فوراً به عقب برگشت مولا از درون آتش صدازد که ای پیرو ابراهیم قانع شدی؟ او هم چون دیگران سر تعظیم فرود آورد پس به اتفاق وارد قبرستانی قدیمی شدند، حضرت امر کرد گوشه ای از قبرستان را کنند به اندازه زیادی گود شد پس بفرمود ای بنده خدا به اذن خدا بلند شو این علیست که تورا صدا میزند پس صدایی نیامد عمر گفت یا اباالحسن این دیگر از عهده تو خارج است نمیتوانی، پس از چندی هیکلی از زیر خاک سر برآورد و گفت لبیک یا سیدی، آن هیکل آنچنان بزرگ و وحشتناک بود که عمر از هوش رفت و خود را نجس کرد پس از مولا پرسید ای سرور مومنان امری داشتید مولا فرمود خود را معرفی کن او گفت من در زمان نوح زندگی میکردم متأسفانه به نوح ایمان نیاوردم پس اینگونه تا بحال در عذاب گرفتار بودم من در دخمه ای عذاب میشدم شما مرا صدا زدید تا زنجیر از پای من گشودند طول کشید اما در راه شنیدم به برکت قدوم شما خدا مرا بخشیده پس مولا فرمود بجای خویش بازگرد و شکر بسیار کن پس او دوباره به زیر خاک رفت مولا به پیرو عیسی فرمود انجیل را

باز کن فلان صفحه را بیاور و شروع کرد به خواندن انجیل از حفظ تمام چهار نماینده به مولا تعظیم کردند و مسلمان شدند و عمر نامه ای به نمایندگان داد که قیصر باید کشورت را تسلیم کنی پس پیکی از قیصر برگشت و گفت قیصر فرموده تو ارزش نامه نداری پس شفاهی جوابت میدهم زمانی که آن بزرگواری که آبیاری میکرد بر مسند حکومت نشست من هم کشورم را تسلیم میکنم...

بحار الانوار ج ۱۰ صفحه ۶۰

۵۱- ابن عباس میگوید:

نماز عصر را پشت سر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم خواندیم، آنگاه پس از نماز روی پای مبارک ایستادند و فرمودند: هر کس من و اهل بیت مرا دوست می‌دارد، با من بیاید

ما همگی پشت سر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به راه افتادیم تا به منزل فاطمه سلام الله علیها رسیدیم آنگاه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم آهسته در زدند، پس علی بن ابیطالب علیه السلام آمدند در حالی که عبا به دور خود پیچیده و دست ایشان گل آلود بود

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: ای ابالحسن! آنچه را روز گذشته دیده‌ای برای مردم تعریف کن

علی علیه السلام عرض کرد: آری، پدر و مادرم فدای شما باد ای رسول خدا!

دیروز هنگام نماز ظهر، خواستم وضو بگیریم، اما آب در خانه نبود پس فرزندانم حسن و حسین علیهما السلام را به دنبال آب فرستادم، اما آنها دست خالی بازگشتند. ناگهان هاتفی ندا داد: ای ابالحسن! به طرف راست برو! پس به سمت راست نگاه کردم، سطل آبی میان زمین و آسمان معلق بود، در آن آبی از برف سفیدتر و از عسل شیرین‌تر بود که بویی همچون عطر گل داشت با آن آب وضو ساختم و چند جرعه نیز از آن آب آشامیدم، پس قطره آبی هم بر سرم ریختم، که خنکی آن در قلبم احساس نمودم

پس رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: آیا می‌دانی این سطل آب از کجا آمده بود؟

علی علیه السلام عرض کرد: خدا و رسولش دانایانتر است

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

این سطل از سطل‌های بهشت و آب داخل آن از زیر درخت طوبی بود و اما آن قطره که (خنکی آن را در قلبت احساس نمودی) از زیر عرش الهی بود

پس رسول خدا او را در آغوش گرفتند و سینه‌ی خود را به سینه‌ی او چسبانیدند و بین دو چشم او را بوسیدند و فرمودند:

حبیب من کسی است که جبرئیل علیه السلام دیروز خادمش بوده پس قدر و منزلت او نزد خداوند بسیار عظیم است.

۵۲- در کتاب مناقب که به صعصعه بن صوحان اسناد داده است که او به نزد امیرالمؤمنین سلام الله علیه داخل شد در وقتی که حضرت ضربه خوردند گفت ای امیرالمؤمنین تو برتری یا آدم ابوالبشر؟

حضرت فرمودند شخصی خودش را تعریف کند قبیح است ولی خدای تعالی به آدم گفت تو و زوجه ات در بهشت ساکن شوید و هر چه خواستید بخورید ولی نزدیک این درخت نشوید که از ظالمان خواهید بود ولی اکثر چیز هارا خدا برای من مباح قرار داده ولی من ترک کردم و نزدیک نشدم

سپس گفت یا امیرالمؤمنین تو برتری یا نوح؟ حضرت فرمودند نوح قومش را نفرین کرد ولی من ظالمان حقم را نفرین نکردم، پسر نوح کافر بود ولی پسران من دو سید اهل بهشت اند

گفت تو برتری یا موسی؟

فرمودند خداوند تعالی موسی را به سوی فرعون فرستاد موسی گفت می ترسم که کشته شوم تا اینکه خدا فرمودند نترس که پیش من مرسلین نمی ترسند و گفت خدایا من یک نفر از آنها را کشته ام می ترسم مرا بکشند در حالی که وقتی رسول خدا مرا فرستاد به تبلیغ سوره برانت که در ایام حج بر قریش بخوانم در حالی که من بسیاری از بزرگان آنها را کشته بودم اما به سوی آنها رفتم و آیات را خواندم و نترسیدم

سپس گفت تو برتری یا عیسی بن مریم؟

فرمودند عیسی مادرش در بیت المقدس بود وقتی زمان ولادت او رسید شنید گوینده ای می گوید خارج شو که اینجا جای عبادت است نه ولادت در حالی مادر فاطمه دختر اسد وقتی زمان وضع حمل او نزدیک شد در حرم دیوار کعبه شکافته شد و شنید گوینده ای می گوید داخل شو پس به وسط خانه داخل شد و من متولد شدم و برای احدی قبل و بعد من چنین فضیلتی نیست.

الأنوار النعمانية ۲۷/۱

۵۳- جابر بن عبدالله گفت امیرالمؤمنین سلام الله علیه یک یار یهودی داشت که خیلی او را دوست داشت و اگر برای حضرت حاجتی بود او انجام می داد وقتی یهودی مرد امیرالمؤمنین سلام الله علیه شدیداً محزون شدند حضرت رسول خندان بهشت امیرالمؤمنین سلام الله علیه نگاه کرد فرمودند ای ابوالحسن برای یار یهودیت چه اتفاقی افتاد؟ فرمودند مرده است

حضرت فرمودند: غمگین و محزون شدی برای او فرمودند بلی ای رسول خدا

حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمودند دوست داری او را شادمان ببینی؟

فرمودند بلی پدر و مادرم فدایت فرمودند سرت را بالا بگیر آسمان چهارم را دید در بقیه ای از زبرجد سبز است که آویزان است به قدرت خدا

حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمودند این برای کسی است که تو را دوست بدارد از یهود و نصاری و مجوس و شیعیان با من و تو در بهشت محشور می شوند.

الأصول الستة عشر (ط - دار الحديث) ۲۷۷

۵۴- حضرت امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام بیشتر پیاده می جنگیدند و اگر هم سوار اسبی می شدند، چندان برای ایشان مهم نبود

به ایشان گفته شد که چرا سوار اسب نمی شود؟ پاسخ دادند: اسب یا برای تعقیب حریفی است که از میدان بگریزد یا برای این است که کسی بخواهد خود بگریزد. من نه کسی هستم که پشت به دشمن کنم و بگریزم و نه کسی هستم که اگر کسی گریخت، او را تعقیب کنم. پس اسب را برای چه می خواهم؟

ابن شهر آشوب، مناقب آل ابیطالب ۳ / ۲۹۸

۵۵- در «ارشاد القلوب» می نویسد

شیخ مفید رحمه الله در يك حديث مرفوعه از حضرت سلمان فارسی رضوان الله علیه نقل می کند که گوید: امیر مؤمنان علی علیه السلام فرمود:

یا سلمان! الویل کلّ الویل لمن لا یعرفنا حقّ معرفتنا وأنکر فضلنا

ای سلمان! بدبختی و تمام بدبختی بر کسی که حق معرفت ما را نشناسد، و منکر فضل ما باشد

ای سلمان! کدامیک افضلند؟

حضرت محمد صلی الله علیه و آله وسلم

یا سلیمان بن داوود علیه السلام

سلمان گفت: بلکه حضرت محمد صلی الله علیه و آله وسلم افضل است

علی علیه السلام فرمود:

ای سلمان! پس چگونه آصف بن برخیا که علمی از کتاب نزد او بود توانست تخت بلقیس را در يك چشم بهم زدن از فارس به سبأ بیاورد؛ ولی من چندین برابر او نتوانم انجام دهم در حالی که نزد من (علوم) هزار کتاب است

خدای متعال بر شیت بن آدم علیه السلام پنجاه صحیفه، و بر ادريس پیامبر سی صحیفه، و بر ابراهیم خلیل علیه السلام بیست صحیفه فرستاد، و (خداوند) تورات، انجیل، زبور و فرقان را فرستاد

عرض کردم: راست می فرمایید مولای من !

فرمود:

یا سلمان! إِنَّ الشَّاكَّ فِي أُمُورِنَا وَعِلْمِنَا كَالْمُسْتَهْزِئِ فِي مَعْرِفَتِنَا وَحَقُوقِنَا، وَقَدْ فَرَضَ اللَّهُ وَلايَتَنَا فِي كِتَابِهِ فِي غَيْرِ مَوْضِعٍ، وَبَيَّنَّ مَا أَوْجِبَ الْعَمَلُ بِهِ وَهُوَ [غَيْر] مَكْشُوفٍ

ای سلمان! کسی که در امور و علوم ما تردید نماید مانند کسی است که معرفت و حقوق ما را مسخره می کند،

حقیقتاً خداوند ولایت ما را در چند مورد از قرآن واجب نموده و آنچه باید عمل شود آشکارا بیان و این مطلب را روشن کرده است.

این حدیث شریف را کراجکی رحمه الله نیز در «کنز جامع الفوائد» نقل کرده است.

إرشاد القلوب: ۲/۳۱۴،

بحار الأنوار: ۲۶/۲۲۱ ح ۴۷،

تأویل الآیات: ۱/۲۴۰ ح ۲۴

(القطره؛ صفحه ۴۲_۴۳)

۵۶- رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمودند:

به راستی که خداوند متعال هر روز به علی ابن طالب صلوات الله علیه بر فرشتگان مقرب مباهات می کند، تا اینکه فرشتگان گویند: به به! به به! یا علی گوارایت باد. و جبرئیل گفت من هم از تو و علی صلوات الله علیه هستم ای محمد صلی الله علیه و آله.

مناقب آل أبي طالب عليهم السلام (لابن شهر آشوب) ۲۶۶/۳

۵۷- روزی برخی از قریش در مسجد النبی صلی الله علیه وآله هنگامی که به امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام برخوردند

با اشاره و گوشه زدن، او را مسخره کردند،

خبر به پیامبر خدا صلی الله علیه وآله رسید

آنگاه حضرت رسول صلی الله علیه وآله با حالتی غضبناک از خانه بیرون آمد و فرمود:

ای مردم! چه شده است شما را،

هرگاه حضرت ابراهیم و خاندانش یاد شوند،

چهره های شما می درخشد و خوشتان آید

و هنگامی که محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله یاد می شوند،

دل های شما سخت و سنگدل و چهره هایتان عبوس و درهم کشیده می شود؟

سوگند به خدایی که جانم به دست او است

اگر یکی از شما اعمال نیک هفتاد پیامبر را انجام دهد به بهشت وارد نشود

مگر با محبت این و فرزندانش -و به امیرالمؤمنین علی علیه السلام اشاره کرد- سپس فرمود: در حقیقت برای خدا حقی است که جز خدا

و من و امیرالمؤمنین علی علیه السلام آن را نمی داند و واقعا برای من حقی است،

که جز خدا و امیرالمؤمنین علی علیه السلام آن را نمی شناسد و به راستی که برای امیرالمؤمنین علی علیه السلام حقی هست که جز خدا و من آن را نداند.

إحقاق الحق و إزهاق الباطل ۱۲۱/۵

۵۸-پیامبرگرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم:

إِنَّ الْمَلَائِكَةَ صَلَّتْ عَلَيْ و عَلَى سَبْعِ سِنِينَ قَبْلَ أَنْ يُسَلَّمَ بَشَرٌ

هفت سال پیش از آنکه بشری مسلمان شود، فرشتگان بر من و علی صلوات و درود می فرستادند.

کنز العمال، ج ۱۱، ص ۶۱۲ - مختصر تاریخ دمشق «ابن منظور»، ج ۱۷، ص ۳۰۵

۵۹-حضرت باقر علیه السلام از جابر و جابر از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل می کند :

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص إِنَّ جَبْرَائِيلَ ع نَزَلَ عَلَيَّ وَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكَ أَنْ تَقُومَ بِتَفْضِيلِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ع خَطِيباً عَلَى أَصْحَابِكَ لِئَلَّا يَكُونَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ عَنْكَ وَ يَأْمُرُ جَمِيعَ الْمَلَائِكَةِ أَنْ تَسْمَعَ مَا تَذْكُرُهُ وَ اللَّهُ يُوحِي إِلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ أَنْ مَنْ خَالَفَكَ فِي أَمْرِ فَلَهُ النَّارُ وَ مَنْ أَطَاعَكَ فَلَهُ الْجَنَّةُ

جبرئیل بر من نازل شد و گفت: خداوند تو را مأمور می نماید که به بیان فضائل علی بن ابیطالب علیه السلام در بین اصحاب بپردازی تا آنها نیز این فضائل را بعد از تو به آیندگان منتقل نمایند و به همه فرشتگان نیز فرمان داده است تا فضائلی را که شما بیان می کنید، گوش کنند و خداوند به تو وحی می نماید که ای محمد! هرکس درباره این امر با تو مخالفت ورزد، جایگاه او در آتش است و آن کس که از تو اطاعت نماید جایگاه او بهشت خواهد بود.

امالی شیخ مفید ص ۳۴۶

۶۰- امام باقر علیه السلام می فرمود: (این مردم) نم را می مکند و نهر بزرگ را از دست میدهند، به او عرض شد: نهر بزرگ کدام است؟ فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و علمی که خدا به او داده است، خدای عز و جل سنت پیامبران را از آدم علیه السلام تا محمد صلی الله علیه و آله برای آن حضرت گرد آورد. به او عرض شد: این سنت ها چه بود؟ فرمود: علم و دانش همه پیامبران یکجا، و رسول خدا صلی الله علیه و آله آن را به علی علیه السلام منتقل کرد.

حدیث امام محمد باقر (ع) در کتاب الکافی جلد ۱ کِتَابُ الْحُجَّةِ بَابُ أَنَّ الْأَئِمَّةَ ع وَرَثَةُ الْعِلْمِ يَرِثُ بَعْضُهُمْ (بَعْضاً الْعِلْمِ - (کد ۳۳۲۹۸)

۶۱- قال الله تعالى:

وَالْفَجْرِ وَلَيَالٍ عَشْرٍ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ؛ (سوره فجر، آیات ۳-۱)

«به سپیده دم سوگند و به شب های ده گانه و به زوج و فرد»

جابر جعفی در مورد آیه شریفه می گوید: امام به من فرمود:

ای جابر! «وَالْفَجْرِ» جدّ من است

وَلَيَالٍ عَشْرٍ ده امام می باشند

وَالشَّفْعِ امیرالمؤمنین، علیه السلام

وَالْوَتْرِ هم اسم قائم صلوات الله علیه است

مناقب آل ابی طالب، ج ۱، ص ۲۸۱

۶۲- محمد بن علی حبلی می گوید:

امام صادق علیه السلام در تفسیر آیه ی شریفه ی

يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ

((که درخشش آن از درخت مبارک زیتون است))

فرمودند:

مقصود از « زیتون » امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام است

عرض کردم: تفسیر « يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيئُ » ؛ روغن آن روشنی می بخشد

چیست ؟

فرمودند : نور علم حضرتشان در کره ی زمین منتشر می گردد.

سوره ی نور آیه ی ۳۵ ﴿۳۵﴾

تفسیر برهان ج ۳ ص ۱۳۴ ح ۴

القطره ج ۲ ص ۲۸۶.

۶۳- حضرت مولا امیرالمومنین علیه السلام فرمودند: به خدا قسم اگر آسمان ها و زمین را به من بدهند تا پوست دانه ای جو را به ستم از مورچه ای بگیرم هرگز چنین نخواهم کرد.

نهج البلاغه خطبه ۲۲۲

۶۴- گروهی از عهد شکنان و خارج شدگان از دین به ابلیس لعنه الله گفتند: آیا حدیثی درباره امیرالمؤمنین علیه السلام نمی گویی؟

گفت : گوش کنید تا برایتان بگویم:

خدا را در میان طایفه جن دوازده هزار سال عبادت کردم و وقتی آنها به هلاکت رسیدند از تنهایی خود به خداوند شکایت کردم مرا به آسمان دنیا بردند در آنجا هم دوازده هزار سال در جمع فرشتگان خدا را پرستش کردم

و در حالی که به تسبیح و تقدیس پروردگار مشغول بودیم ناگهان نوری که تشعشع و درخشندگی آن زیاد بود از مقابل ما گذشت فرشتگان همگی برای آن نور سجده کردند و گفتند:

سبوح قدوس: پاک و منزّه است خداوند، این نور فرشته ای مقرب یا پیغمبری مرسل است

ندایی آمد: این نور طینت و سرشت علی بن ابی طالب صلوات الله علیهما است.

امالی صدوق : ۴۲۷ ح ۶ مجلس ۵۵

بحارالانوار : ۳۹/۱۶۲ ح ۱

مدینه المعاجز : ۱/۱۲۳ ح ۷۰

علل الشرایع : ۱۴۳ ح ۹

القطره: ج ۱ ح ۱۱/۱۸.

۶۵-مفضل بن عمر گوید

پیشوای ششم امام صادق علیه السلام به من فرمود:

خداوند متعال در فرمان روایی و ملك يكتاست. پس خود را به بندگانش شناسایی نمود، آنگاه امر خویش را بر آنان واگذار کرده و بهشت را بر آنان ارزانی نمود، خداوند هر که از جنّ و انس را بخواهد دلش را پاك نماید ولایت ما را به اوشناسایی می کند و هر که را بخواهد دلش را فاسد کند از معرفت ما ممانعتش می نماید

آنگاه فرمود: يا مفضل! والله، ما استوجب آدم أن يخلقه الله بيده وينفخ فيه من روحه إلا بولاية عليّ عليه السلام وما كلم الله موسى تكليماً إلا بولاية عليّ عليه السلام ولا أقام الله عيسى بن مريم آية للعالمين إلا بالخضوع لعليّ عليه السلام

ای مفضل! سوگند به خدا حضرت آدم علیه السلام سزاوار آفرینش به دست خداوند ودمیدن روح خویش در او نشد جز به سبب ولایت علی علیه السلام

خداوند با حضرت موسی سخن نگفت مگر به سبب ولایت علی علیه السلام

و خداوند حضرت عیسی را آیت و نشانه برای جهانیان قرار نداد جز به واسطه فروتنی و خضوعی که نسبت به علی علیه السلام داشت. سپس فرمود:

أجمل الأمر، ما استأهل خلق من الله النظر إليه إلا بالعبودية لنا

کوتاه تر بگویم: هیچ آفریده ای شایستگی توجّه از سوی خداوند را پیدا نکرد جز به واسطه بندگی برای ما.

الإختصاص: ۲۴۴،

بحار الأنوار: ۲۶/۲۹۴ ح ۵۶، نظیر این روایت را علامه مجلسی رحمه الله در ج: ۴۰/۹۶ از سلیم نقل کرده. و گفتنی است که این روایت در ج ۱/۵۵۰ ح ۳۸۲ همین کتاب نقل شد

القطره: صفحه(۴۷_۴۸)

۶۶- امیرالمومنین صلوات الله علیه فرمود:

همانا خدا در وحدانیت خود یکتا بود و تکلم کرد کلمه ای و نور شد و مرا از آن نور آفرید و بعد کلمه خواند و روح شد و آن را در آن نور قرار داد پس من روح الله و کلمه خدا هستم و همیشه در سایه عرش خدا بودم وقتی که خورشید و ماه و آسمان و هوا و زمین و آب و شب و روز و فرشته و جن و انسی نبود و خدا در ذرّ اول هم برای خودش هم برای من عهد گرفت و همانا من برگشت می کنم بعد بازگشت و رجعت بعد رجعت دارم و منم صاحب بازگشت ها و رجعت ها و صاحب نشانه ها و دلایل و

عجایب و جنگ ها و منم قرنی از آهن و همیشه دیدیم و عبد خدا و خلیفه خدا و امین خدا و نگهبان خدا و معدن راز خدا و حجاب و رحمت و صراط و میزان خدا هستم و منم حاشر به سوی خدا و منم کلمه خدا و منم چشم بینای خدا و دست قاهر او و منم قوت غالب خدا و غلبه خدا و منم راه مستقیم او و خبر بزرگ و اسم بلند خدا و مثل اعلی خدا و صاحب بهشت و جهنم، من اهل بهشت را در بهشت و اهل نار را در آتش جای دهم و آرامش بهشت با من و عذاب آتش با من است و بازگشت همه خلق به من است و بعد فنا، برگشت خلایق به من است و حساب همه خلق با من است، منم اول و آخر و منم ظاهر و باطن و من به هر چیز علیم هستم و منم شاهد و حاضر و منم غایب و منم حجت بر اهل آسمان ها و زمین و منم کسی که خدا به من بر خلایق احتجاج کرد در اول خلق شما و منم کسی که علم بلا ها و مرگ و میر ها را می دانم و فصل خطاب به دست من است و منم صاحب عصا و علامت و خاتم و من ابرها و رعد و برق را جریان می دهم و نور و ظلمت را من قرار دادم و بادهای و دریاها و ستارگان و خورشید و ماه را جاری کرده ام، من عاد و ثمود و اصحاب رس و اهل قرن های زیادی را هلاک کردم، من جباران متکبر را ذلیل کردم و من صاحب مدین و هلاک کننده فرعون و نجات دهنده موسی و من طوفان را به قوم نوح فرستادم و من عدد هر چیز را شمارش کرده ام و من هر چه اراده کنم انجام دهنده ام و هر چه بخواهم محکم می کنم به قدرت خدا که قوتی جز او نیست و من با این همه عبدی از بندگان خدا هستم ای مردم هر چه می خواهید از من بپرسید تا مرا از دست نداده اید و بعد حضرت از منبر پایین آمد و رفت.

المناقب (للعلوی) / الكتاب العتیق ۱۱۳؛ ابولؤلؤ در بهشت

۶۷- شنیدیم از امیرالمومنین علیه السلام که خطاب به عمر می فرمود:

تو را می بینم که به خاطر ظلم هایی که به بدترین وجه به عترت پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله روا داشتی در این دنیا بواسطه ضربتی که از سوی یکی از بندگان که تو با ظلم و جور با او حکم می رانی کشته خواهی شد و به خدا قسم که او با توفیقی که نصیبش می گردد بر خلاف میل باطنی تو وارد بهشت می گردد.

و عمر در پاسخ گفت: آیا از کفایت و پیشگویی ابائی نداری؟

امیرالمومنین علیه السلام پاسخ دادند:

هر آنچه گفتم بر اساس دانسته ها و معلوماتم بود و نه چیز دیگر

الهدایه الکبری ص ۱۶۲.

۶۸- وَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ يَقُولُ

لَوْ لَا عَلَيَّ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ مَا عُرِفَ دِينُ اللَّهِ

اگر حضرت علی صلوات الله علیه نبود دین خدا شناخته نمی شد

الأصول الستة عشر (ط - دار الحديث) ۱۷۹

۶۹- قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ

و انی لقیوم علی کل قیم و محیط بکل العالمین علیم

امیرالمومنین صلوات الله علیه فرمود:

همانا من قیوم و پاینده هر قیم و (راه راست و سرپرست) هستم؛ و من احاطه به همه عالم دارم و بسیار دانا هستم.

کتاب در اسرار ذبح عظیم: ص ۵۸

۷۰- طَاهِرُ بْنُ عِيسَى، قَالَ وَجَدْتُ فِي بَعْضِ الْكُتُبِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ قُتَيْبَةَ، عَنْ أَبِي الْعَلَاءِ الْحَقَافِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ قَالَ، قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ أَنَا وَجْهُ اللَّهِ أَنَا جَنْبُ اللَّهِ وَ أَنَا الْأَوَّلُ وَ أَنَا الْآخِرُ وَ أَنَا الظَّاهِرُ وَ أَنَا الْبَاطِنُ وَ أَنَا وَارِثُ الْأَرْضِ وَ أَنَا سَبِيلُ اللَّهِ وَ بِهِ عَزَمْتُ عَلَيْهِ

امیرالمومنین صلوات الله علیه فرمود:

من وجه الله هستم و من جنب الله هستم، اول و آخر، ظاهر و باطن منم و من وارث زمینم، سبیل الله منم و به او بر او سوگند خوردم.

رجال الکشی ۲۱۱

۷۱- در شب معراج حضرت رسول صلی الله علیه وآله از جبرئیل پرسید:

این ملک کیست که ملائک بیشمارى دور او حلقه زده اند و در خدمت او هستند و صورت او صورت برادرى علی صلوات الله علیه است، آیا او برادرى علی صلوات الله علیه نیست؟

جبرئیل عرض کرد این علی صلوات الله علیه نیست، بلکه ملکی است که خدا به اصرار ملائکه به شکل امیرالمومنین صلوات الله علیه خلق کرد و ملائک همیشه به زیارت او می آیند

چون به بیت المعمور رسیدند در آنجا هم حضرت رسول صلی الله علیه وآله صورت علی صلوات الله علیه را مشاهده کرد که باز ملائک بی شماری دور او جمع شده بودند، از جبرئیل پرسید او برادرى علی صلوات الله علیه است؟

جبرئیل عرض کرد: خیر، بلکه ملکی است که خدا به خواهش ملائکه به شکل علی صلوات الله علیه آفریده

رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود: ای جبرئیل مگر نمی دانی برادر من علی صلوات الله علیه مظهر عجایب است، او قدرت دارد در آن واحد، همه جا حضور داشته باشد، او فرشته نیست، خود علی بن ابی طالب صلوات الله علیه است

جبرئیل قصه را فهمید، آمد پیشانی نهد مقابل امیرالمومنین صلوات الله علیه.

کتاب در اسرار ذبح عظیم: ص ۱۰۳

۷۲- سلمان فارسی گوید رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود:

من شهر علم هستم و علی صلوات الله علیه درب آن است. همان موقع خوارج شنیدند به علی صلوات الله علیه حسادت کردند، ده نفر از سران خوارج را جمع کرد و گفتند هر کدام یک سوال واحد بپرسیم و ببینیم چگونه جواب می دهد اگر جواب واحد داد، می فهمیم که علم ندارد

یکی از آنها آمد پرسید یا علی! علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا علم میراث انبیاست و مال و ثروت میراث قارون و فرعون و هامان و عاد و شداد است

آن مرد نزد یارانش آمد و خبر داد

کسی دیگر آمد گفت علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا علم تو را حفظ می کند، ولی مال و ثروت را تو مجبوری که حفظ کنی

آن مرد نزد یارانش آمد و خبر داد

نفر سوم آمد پرسید علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا برای شخص عالم دوستان بسیاری است، ولی برای ثروتمند دشمنان بسیار

آن مرد نزد رفقاییش برگشت و جواب حضرت را گفت

نفر چهارم آمد پرسید علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا اگر از مال انفاق کنی کم می‌شود؛ ولی اگر از علم انفاق کنی و آن را به دیگران بیاموزی بر آن افزوده می‌شود

آن شخص برگشت نزد رفقاییش خبر داد

نفر پنجم آمد پرسید علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا مردم شخص پولدار و ثروتمند را بخیل می‌دانند، ولی از عالم و دانشمند به بزرگی و عظمت یاد می‌کنند

آن مرد هم برگشت نزد رفقاییش و جواب حضرت را اعلام کرد

نفر ششم آمد پرسید علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا ممکن است مال را دزد ببرد، اما ترس و وحشتی از دستبرد به علم وجود ندارد

آن مرد هم برگشت و جواب حضرت را به رفقاییش گفت

نفر هفتم برخواست و آمد پرسید علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا مال به مرور زمان کهنه می‌شود، اما علم هرچه زمان بر آن بگذرد، پوسیده نخواهد شد

آن مرد نزد یارانش آمد و خبر داد

نفر هشتم برخواست آمد پرسید علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

پرسید به چه دلیل؟

فرمود: چون صاحب مال روز قیامت او را حساب و کتاب می‌کنند بر علیه او ولی صاحب علم روز قیامت برادران خود را شفاعت می‌کند

آن مرد نزد یارانش آمد و خبر داد

نفر نهم برخواست آمد پرسید : علم بهتر است یا مال؟

فرمود: بلکه علم

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا مال و ثروت انسان را سنگدل می‌کند، اما علم موجب نورانی شدن قلب انسان می‌شود

آن مرد نزد یارانش آمد و خبر داد

و نفر دهم آمد پرسید علم بهتر است یا ثروت؟

فرمود: علم بهتر است

گفت: به چه دلیل علم برتر است؟

فرمود: زیرا ثروتمندان تکبر دارند، تا آنجا که گاه ادعای خدایی می‌کنند، اما صاحبان علم همواره فروتن و متواضع‌اند

آن مرد هم برگشت و خبر داد، همه گفتند خدا و رسول او صلی الله علیه وآله راست گفته اند که بی شک علی صلوات الله علیه باب همه علوم است

امیرالمومنین صلوات الله علیه فرمود: اگر تمام مردم دنیا همین یک سؤال را از من می‌پرسیدند تا زمانی که زنده بودم خسته نمی‌شدم و ، به هر کدام پاسخ متفاوتی می‌دادم. تا آخر روزگاران بخاطر فضل خدا بر ما.

کثکول بحرانی ۵۶/۱ چاپ المكتبة الحیدریة

۷۳- ابن عباس نقل میکند:

حسد نورزیدم به علی سلام الله علیه نسبت به سوابق و فضایلش به مانند آنچه از پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله درباره او شنیدم که فرمود: ای گروه قریش؛ چگونه خواهید بود هنگامی که کافر شوید و مرا در میان لشکرگاهی ببینید که بر صورتهای شما می‌زنم. جبرئیل نازل شد و به آن حضرت اشاره نمود و عرض کرد: ای محمد؛ بگو اگر خدا و علی بن ابی طالب علیه السلام بخوانند. رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود: «إن شاء الله و علی بن ابی طالب علیه السلام» اگر خدا و علی بن ابی طالب علیه السلام بخوانند.

القطره ۱/۹۳ جلد عربی؛ القطره صفحہ (۲۸۹) جلد ترجمه؛ الروضة: ۱۴۰ ح ۱۱۸، نوشته مرحوم کلینی

بحار الأنوار: ۵۳/۸ (چاپ سنگی)

۷۴- ابن عباس گوید:

علی بن ابی طالب صلوات الله علیه نزد رسول خدا صلی الله علیه وآله آمد. گفتند: یا رسول الله، امیرالمؤمنین صلوات الله علیه آمد.

فرمود: علی صلوات الله علیه پیش از من امیرالمؤمنین نامیده شده است

عرض شد: پیش از شما یا رسول الله؟

فرمود: و پیش از عیسی و موسی

عرض کردند: پیش از عیسی و موسی؟

فرمود: و پیش از سلیمان و داوود، و همچنان ادامه دادند تا اینکه تمام پیامبران را بر شمردند تا به آدم علیه السلام رسیده، سپس فرمود: خداوند هنگامی که گل آدم را سرشت در مقابل چشمان او مروارید درشتی را آویزان کرد و تسبیح و تقدیس خداوند را می کرد فرمود مردی را در تو ساکن می کنم که او را امیر همه مومنان قرار می دهم و وقتی که علی ابن ابی طالب را آفرید او را در آن مروارید قرار داد، از این رو پیش از خلقت آدم، امیرالمؤمنین نامیده شد.

الروضة في فضائل أمير المؤمنين علي بن أبي طالب عليهما السلام (لابن شاذان القمي) ۴۳

۷۵- أَنَسٌ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّ عَلِيًّا سَلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رَأَى حَيَّةً تَقْصِدُهُ وَ هُوَ فِي الْمَهْدِ وَ شُدَّتْ يَدَاهُ فِي حَالِ صَغَرِهِ فَحَوَّلَ نَفْسَهُ فَأَخْرَجَ يَدَهُ وَ أَخَذَ بِيَمِينِهِ عُنُقَهَا وَ غَمَزَهَا غَمَزَةً حَتَّى ادْخَلَ أَصَابِعَهُ فِيهَا وَ أَمْسَكَهَا حَتَّى مَاتَتْ فَلَمَّا رَأَتْ ذَلِكَ أُمُّهُ نَادَتْ وَ اسْتَعَاثَتْ فَاجْتَمَعَ الْحَشَمُ ثُمَّ قَالَتْ كَأَنَّكَ حَيْدَرَةٌ

حضرت علی سلام الله علیه در گهواره بود و دستش بسته ، ناگاه ماری را دید که به سوی او در حرکت است ، از جای جنبید و دست خود را از بند درآورد و گلوی مار را با پنجه خود فشرد به حدی که پنجه اش در گلوی مار فرو رفت و همین طور او را فشرد و نگه داشت تا مرد . چون مادرش این را بدید فریاد و استغاثه کرد ، اهل خانه و همسایگان جمع شدند ، آنگاه مادرش گفت : تو به سان حیدره (شیر ژیان) هستی.

مناقب آل ابی طالب علیهم السلام (لابن شهر آشوب) ۲/۲۸۷

۷۶- امام صادق علیه السلام می فرماید: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

به راستی که خداوند عزوجل دانش را بر شش بخش تقسیم نموده است،

پنج بخش آن را به علی علیه السلام داده است

و در آن یک بخش دیگر هم برای او سهمی قرار داده است.

مختصر البصائر: ص ۲۶۳ ح ۱۹۹

۷۷-روایت شده هنگامی که جبرئیل به خداوند عرض کرد:

خدایا می خواهم بدانم منبع آبهای دنیا کجاست؟ خطاب رسید به کنار نهر فرات برو و از دنباله آن بالا رو تا بر تو آشکار شود. جبرئیل از آنجا بالا آمد تا به باغی رسید. خطاب رسید داخل این باغ شو تا از حقیقت امر آگاه شوی. جبرئیل داخل باغ گردید و به دنبال نهر آمد تا به تختی رسید و دید که مجموعه آبها از آن تخت فرو می ریزد. عرض کرد: پروردگارا دانستم که تمام آبها از این تخت است.

سپس خطاب شد بر بالای تخت برو. جبرئیل رفت و دید شخصی خوابیده در حالی که قطیفه ای سفید و نورانی بر چهره او کشیده شده و مجموع آبها از انگشتان او جاری است. خطاب رسید مودبانه پیش برو و قطیفه را از چهره اش کنار بزن تا او را بشناسی. جبرئیل جلو رفت و قطیفه را برداشت و دید آن بزرگوار علی بن ابیطالب سلام الله علیه است.

وسيلة المعاد: ۴۳

۷۸-در کتاب سرور المومنین و در بعضی تفاسیر ذیل آیه ی وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

از آل عصمت عليهم السلام مرویست:

روزی موسی علیه السلام در کوه طور با حضرت حق در مناجات شد. مسئلت کرد

بارلها ذکر مرا بیاموز که در بروز مشکلات و صعوبات و غموم و هموم و ... تا آن را ذاکر شوم از من مرتفع شود

حق جل ذکرة خطاب فرمود:

{ان طرف صحراء رهسپار شو} موسی براه افتاد در ظلمات لیل و به شک افتاد راه را اشتباه آمده

خطاب آمد: یابن عمران درست آمدی بیا، ادامه ی طی طریق تا آنکه در آخر بیابان شیء متشعشع و متلؤلؤیی چشمش را خیره کرد.

حیران و سرگردان شد: در این قفر بیابان این چیست زمرّد است؟ یا قوت است؟ دُرّ است؟ رسید و دید سنگی است کوچک ولی بسیار نورانی. خواست او را از زمین بردارد دید قدرتش کافی نیست. تمام قوتش را بکار برد. دید نمیتواند. صدا زد: بارلها این سنگ کوچک و انقدر جذبه چرا نمیتوانم؟!

حق جلّ ذکرة فرمود از خودش بپرس. موسی از سنگ پرسید چرا نمیتوانم تو را بردارم؟

الله الذی أنطق کل شیء سنگ را به سخن آورد:

ای موسی اگر میخواهی من را از زمین بلند کنی بگو یا علی مدد

موسی عرض کرد: یا علی مدد، آن سنگ را از زمین برداشت

دوباره سنگ سخن کرد: ای موسی برو بالای آن کوه ببین چه می بینی؟؟

موسی بالای کوه رفت دید صحراییست مملو از سنگ های نورانی همچو آن سنگ همه می گویند: یاعلی مدد یا علی مدد یاعلی مدد.

(مدد عربیست، نه فارسی اصلش یاعلی امددنی مددا بوده است. امددنی مستتر شده و مددا وقتی وقف میشود بصریین الفش را حذف می کنند میخوانند: مدد)

۷۹- امیرالمومنین علیه السلام در مسجد جامع کوفه بود که مردی از اهل شام در برابرش به پاخواست و پرسش هائی از آن حضرت نمود و از آن جمله این بود که عرض کرد:

یا امیر المؤمنین! مرا از رنگ های آسمان ها و نام هایشان خبر بده
حضرت به او فرمودند:

آسمان دنیا نامش رفیع است و از آب و دود آفریده شده است

آسمان دوم نامش قیدوم است که به رنگ مس است

آسمان سوم نامش ماروم است که به رنگ برنج است

آسمان چهارم نامش ارقلون و به رنگ نقره است

آسمان پنجم نامش هیضمون (هیفون) و به رنگ طلا است

آسمان ششم نامش عروس است و به رنگ یاقوت سبزی است

آسمان هفتم نامش عجا است و دُری است سفید

الخصال، ترجمه فهری، ج ۲، ص ۳۸۵

۸۰- بریده اسلمی گوید رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

ای علی! خداوند در هفت مورد تو را با من شاهد و ناظر قرار داد:

(۱) شبی که به معراج " رفتم جبرئیل به من گفت: برادرت کجاست؟ :

گفتم: او را و رای خودم جانشین قرار دادم

جبرئیل گفت: خداوند را بخوان و در هنگام خواندن مثال تو همراه من بود

در این هنگام دسته ای از ملائکه را دیدم که به صف ایستاده اند

گفتم: ای جبرئیل! اینان کیستند که به صف ایستاده اند؟

گفت: اینان کسانی هستند که روز قیامت به خاطر وجود تو خداوند را مباحثات می کنند
پس نزدیک آنان شدم و از آنچه بوده و تا روز قیامت خواهد شد با آنان حرف زدم (در حالی که مثال تو
همراه بود).

۲) وقتی برای بار دیگر جبرئیل مرا به آسمان برد، (جبرئیل دوباره به من) گفت:
برادرت کجاست؟

و من هم گفتم: او را و رای خودم جانشین قرار دادم
جبرئیل گفت: از خدا بخواه او را برایت بیاورد
دعا کردم دیدم تو با من هستی، آن وقت پرده از هفت آسمان و هفت زمین برداشته شد
به طوری که ساکنین و مأموران آنجا را مشاهده کرد
و هر فرشته ای را در محل خودش دیدم، و هر چه من دیدم تو نیز مشاهده کردی.

۳) هنگامی که بر اجنه مبعوث شدم، جبرئیل به من گفت:
علی علیه السلام کجاست؟

گفتم: او را و رای خودم جانشین قرار دادم
جبرئیل گفت: خداوند را بخوان، پس من خدا را خواندم در حالی که تو همراه بودی
و من هیچ کلامی با خدا نگفتم و هیچ جوابی نشنیدم مگر این که تو آن را شنیدی.

۴) من خداوند را در مورد خواندم و هر آنچه خداوند به من عطا کرده است به تو نیز عطا کرده است
مگر نبوت را و خداوند فرمود: ای محمد! این نبوت به تو اختصاصی دارد.

۵) خداوند من و تو را به شب قدر اختصاص داده و غیر از من و تو کسی دیگر چنین نیست.

۶) چون شب معراج به آسمانها رفتم جبرئیل به من گفت:

برادرت کجاست؟

گفتم: او را و رای خودم جانشین قرار دادم
جبرئیل گفت: خداوند را بخوان و در هنگام خواندن مثال تو همراه من بود

در این هنگام جبرئیل اذان گفت؛ و در حالی که تو همراهم بودی با همه اهل آسمانها نماز خواندم.

۷) ما میمانیم تا این که هیچ کسی (در روی زمین) باقی نمی ماند
و هلاکت تمام احزاب و گروه ها به دست ماست.

تفسیر قمی: ج ۲ ص ۳۳۵؛ امالی الطوسی؛ ص ۶۴۱ ح ۲۱؛

بحار الانوار: ج ۱۸ ح ۴۰۶ ح ۱۱۳؛ بحار الانوار: ج ۲۶ ح ۱۱۵ ح ۱۶

81- کعبه سیّار

گهی رحمان و گه جبّار میشد گهی غفّار و گه قهّار میشد
عبایش را که می پوشید حیدر خودش یک کعبه سیّار میشد

ابوذر از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل کرده که حضرت فرمود:

مَثَلُ عَلِيٍّ فِي مِثْلِ بَيْتِ اللَّهِ (در میان این امت) مانند کعبه پوشیده است که نگاه به آن عبادت و حج آن
تکلیف است (فریضه).

بحار الأنوار - ط مؤسسة الوفاء جلد ۳۸ صفحه ۱۹۹

۸۲- در حدیث است مردی خدمت حضرت ابوتراب آمد و خطاب نمود چرا به شما ابوتراب گویند؟

فرمودند: چون در طفولیت خاکبازی می کردم

مرد دیگری آمد عرضه داشت چرا شما را ابوتراب گویند؟

حضرت فرمودند: برای آنکه کره زمین و خاک به ید قدرت منست

شخصی حاضر بود هر دو سؤال و جواب را شنید عرض کرد سؤال هر دو یکی بود ولی چرا به هر
کدام یک جواب دادید؟

حضرت فرمودند: اگر به آن شخص اول جواب دوم را می گفتم قائل به خدایی من می شد.

کتاب انیس الواعظین مجلس ۴

۸۳- جابر بن عبد الله گوید چون علی سلام الله علیه مژده فتح خیبر برای رسول خدا صلی الله علیه و
آله آورد رسول خدا به او فرمود اگر جماعتی از امتم در باره تو نمی گفتند آنچه نصاری در باره عیسی

بن مریم گفتند امروز در باره تو چیزی می‌گفتم که بهر جمعی گذری، خاک زیر پایت و فضل آب وضویت گیرند برای شفا.

الأمالی (للصدوق) ۹۲

۸۴- عده ای خدمت حضرت امام حسن صلوات الله علیه رسیده تقاضا کردند معجزه‌ای نظیر معجزات امیر المؤمنین صلوات الله علیه به آنها بنماید، فرمود: اگر حضرت علی صلوات الله علیه را ببینید میشناسید؟

گفتند: آری، دامن پرده را بالا زد و گفت نگاه کنید، همه قسم خوردند که این امیر المؤمنین صلوات الله علیه است و گفتند شهادت می‌دهیم که تو پسر اوئی و این‌گونه عجائب بما می‌نمود.

الخراج و الجرائح ۸۱۰/۲

۸۵- مولا امیر المؤمنین علی علیه السلام فرمودند:

اگر به مردم آیات و معجزات و کراماتم را نشان دهم همه مردم کافر می‌شوند!.

فضائل ابن شاذان؛ صفحه ۱۷۰

۸۶- امام صادق علیه السلام فرمودند:

که بدان جهت به شمشیر امام علی علیه السلام ذولفقار میگفتند که آن را بر هرکس می‌زد، در دنیا از زندگی و در آخرت از بهشت محروم می‌شد.

مناقب آل ابی‌طالب؛ ج ۳، ص ۳۳۹

۸۷- قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهِ:

أَنَا الَّذِي عَلِمْتُ عِلْمَ الْمَنَايَا وَالْبَلَايَا وَالْقَضَايَا وَفَصَلَ الْخُطَابِ وَالْأَنْسَابِ، وَاسْتُحْفِظْتُ آيَاتِ النَّبِيِّينَ الْمُسْتَحْفِظِينَ الْمُسْتَحْفَظِينَ

من همانم که به همه مرگ و میرها و بلاها و قضایا و فصل الخطاب و نسب‌ها آگاهی دارم، آیات و نشانه‌های پیامبران مستخفین.

مختصر البصائر ۱۳۲

۸۸-پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرمودند: علی سیف الله علی أعدائِهِ : علی، شمشیر خدا است که بر روی دشمنان خدا کشیده می‌شود.

شیخ صدوق، الامالی

۸۹-حضرت امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام بیشتر پیاده می‌جنگیدند و اگر هم سوار اسبی می‌شدند، چندان برای ایشان مهم نبود.

به ایشان گفته شد که چرا سوار اسب نمی‌شود؟ پاسخ دادند: اسب یا برای تعقیب حریفی است که از میدان بگریزد یا برای این است که کسی بخواهد خود بگریزد. من نه کسی هستم که پشت به دشمن کنم و بگریزم و نه کسی هستم که اگر کسی گریخت، او را تعقیب کنم. پس اسب را برای چه می‌خواهم؟

ابن شهر آشوب، مناقب آل ابیطالب ۳ / ۲۹۸

۹۰-رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: علی أشجع الناس قلباً: علی، شجاع‌ترین و قوی‌ترین مردم است.

ابن مغازلی، مناقب علی بن ابیطالب / ۱۴۳ (۱۸۸)

۹۱-پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: زَيُّنُوا مَجَالِسَكُمْ بِذِكْرِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ: مجالس خود را با ذکر علی ابن ابیطالب علیه‌السلام زینت دهید. حضرت فرمود: ذِكْرُ عَلِيٍّ عِبَادَةُ: ذکر علی علیه‌السلام عبادت است.

مستدرک الصحيحین للحاکم النیسابوری ۱۰۹/۳ - مستند احمد ۳۶۸/۴ و ۴۱۹/ الخصائص للنسائی ۲۴-۹
ابن المغازلی ۱۶ - المناقب للخطیب خوارزم ۹۴ - تاریخ بغداد للخطیب البغدادی ۲۹۰/۸ - کنز العمال ۳۹۰/۶ ینابیع المودة

۹۲-هر گاه دو صف برای جنگ مقابل هم صف می‌کشیدند، مردم به یکدیگر می‌گفتند: ملک الموت در همان صفی باید باشد که علی (ع) با آن صف است و صف مقابل، خواهی و نخواهی، باید خود را برای مرگ آماده کند.

راغب اصفهانی، المحاضرات ۳ / ۱۳۸

۹۳- امام باقر علیه السلام می فرمود: (این مردم) نم را می مکند و نهر بزرگ را از دست میدهند، به او عرض شد: نهر بزرگ کدام است؟ فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله و علمی که خدا به او داده است، خدای عز و جل سنت پیامبران را از آدم علیه السلام تا محمد صلی الله علیه و آله برای آن حضرت گرد آورد. به او عرض شد: این سنت ها چه بود؟ فرمود: علم و دانش همه پیامبران یکجا، و رسول خدا صلی الله علیه و آله آن را به علی علیه السلام منتقل کرد.

الکافی جلد ۱ کِتَابُ الْحُجَّةِ بَابُ أَنَّ الْأَئِمَّةَ ع وَرَثَةُ الْعِلْمِ يَرِثُ بَعْضُهُمْ بَعْضاً الْعِلْمُ

۹۴- قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهِ:

أَنَا الَّذِي عَلِمْتُ عِلْمَ الْمَنِيَا وَالْبَلَايَا وَالْقَضَايَا وَفَصَّلَ الْخُطَابِ وَالْأَنْسَابِ، وَاسْتُخْفِظْتُ آيَاتِ النَّبِيِّينَ الْمُسْتَخْفِينَ الْمُسْتَحْفِظِينَ

من همام که به همه مرگ و میرها و بلاها و قضایا و فصل الخطاب و نسبها آگاهی دارم، آیات و نشانه های پیامبران مستخفین.

مختصر البصائر ۱۳۲.

۹۵- مردی یهودی نزد حضرت امیرالمومنین علیه السلام آمده گفت: عددی به من بگو که بدون کسری ۱/۲ و ۱/۳ و ۱/۴ و ۱/۵ و ۱/۶ و ۱/۷ و ۱/۸ و ۱/۹ و ۱/۱۰ داشته باشد علی علیه السلام به وی فرمود: اگر بگویم مسلمان می شوی؟

گفت: آری. پس به وی فرمود: اضرب ایام اسبوعک فی سنتک؛ روزهای هفته ات را در سالت ضرب کن که حاصل آن مطلوب توست و چون یهودی آن را صحیح یافت مسلمان شد.

شیخ بهائی در خلاصه الحساب آورده: اگر عدد ماهها در روزهای ماه و حاصل آن در روزهای هفته ضرب شود عددی به دست می آید که بدون کسری بر همه اعداد یاد شده قابل قسمت است.

و نیز اگر مخرج اعدادی را که حرف عین در آنها هست که عبارتند از ربع، سبع، تسع و عشر؛ یعنی چهار و هفت و نه و ده در هم ضرب شوند حاصل عددی است که بر تمام اعداد مذکور تقسیم می شود

کشکول، شیخ بهائی، ج ۲، ص ۴۲

۹۶- سروی در مناقب آورده: چهل زن نزد عمر رفته از او از شهوت آدمی پرسش نمودند

عمر گفت: مرد دارای یک جزء و زن دارای نه جزء است

پرسیدند، پس چگونه است که مردان از انواع زنان دائم و متعه و کنیز استفاده می کنند ولی برای زنان! جزء یک مرد جایز نیست؟

عمر پاسخشان را ندانست ، از امیرالمؤمنین علیه السلام سوال کرد امیرالمؤمنین علیه السلام به آنان دستور داد هر کدام ظرفی پر از آب بیاورند، و آنگاه فرمود تا همه آنها را در ظرف بزرگی بریزند و سپس به هر یک فرمود: حالا هر کدامتان آبی را که ریخته اید بردارد

گفتند: قابل تمیز نیست!

امام علیه السلام نتیجه گرفت که اگر آن قانون نبود فرق بین اولاد و نسب ممکن نبود و میراث و نسب باطل می گشت.

مناقب ، سروی ، ج ۱ ، ص ۴۹۲

۹۷-رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: اگر تمامی مردم بر دوستداری علی جمع می شدند خداوند آتش جهنم را خلق نمی کرد.

بحار الانوار ج ۳۹ ص ۴۲۸

۹۸-رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید علی بهترین فرد بشر است هر که تردید به خود راه دهد کافر است.

تاریخ مدینه دمشق ج ۴۲ ص ۳۷۳

۹۹- رسول خدا صلی الله علیه و آله سرلوحه نامه اعمال مومن محبت علی بن ابی طالب است.

تاریخ بغداد ج ۴ ص ۴۱۰

۱۰۰-ابوذر غفاری از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت می کند که فرمود:

مَثَلُ عَلِيٍّ بَيْنَ شَمَا هَمْچُون مَثَلُ كَعْبَةٍ پوشیده است. نگاه کردن بر آن عبادت و آهنگ او نمودن واجب است.

مناقب علی ابن ابی طالب ص ۱۰۷

۱۰۱- رسول اکرم صلی الله علیه و آله ای علی اگر کسی خدا را به اندازه نوح عبادت کند و همسنگ کوه احد در راه خدا طلا انفاق کند و آن مقدار عمر کند که هزار بار با پای پیاده حج به جای آورد و سپس در میان صفا و مروه مظلومانه کشته شد اگر ولایت تو را نپذیرد بوی بهشت به مشامش نمی رسد و داخل بهشت نمی شود.

۱۰۲- رسول اکرم صلی الله علیه و آله: همانا خدا از نور صورت علی بن ابی طالب فرشتگانی آفریده که (خداوند را) تسبیح گویند و تقدیس نمایند و ثواب آن را برای دوستان علی و دوستان فرزندان او ثبت و ضبط کنند.

مقتل الحسین ج ۱ ص ۹۷

۱۰۳- رسول اکرم صلی الله علیه و آله: سه فضیلت به من داده شد که علی نیز در آنها شریک است، و سه امتیاز به علی داده شد که به من داده نشده است.

لواءی حمد برای من است و علی حامل آن، کوثر مال من است و علی ساقی آن؛ و بهشت و آتش به دست من است و علی تقسیم کننده آن. اما آن سه ویژگی که تنها به علی داده شده و من سهمی از آن ندارم این است که به او پدر زنی داده شده که نظیرش به من داده نشده است، فاطمه همسر اوست و مانند آن به من داده نشده است و به او دو پسر داده شده که مانندشان به من داده نشده است.

بحار النوار ج ۳۹ ص ۹۰

۱۰۴- رسول اکرم صلی الله علیه و آله: دروغ گفته است هر کس گمان می کند مرا دوست دارد در حالی که با این (علی) دشمن است

تاریخ مدینه دمشق ج ۴۲ ص ۲۶۸

۱۰۵- رسول اکرم صلی الله علیه و آله: ضربت علی در روز خندق برتر است از تمام عبادتهای جن و انس تا روز قیامت.

ینابیع الموده ج ۱ ص ۲۸۲

۱۰۶- رسول اکرم صلی الله علیه و آله: بزودی بعد از من فتنه ای پدید می آید هنگامی که واقع شد ملازم علی ابن ابی طالب باشید و از او جدا نشوید زیرا او نخستین کسی است که با من دیدار می کند و نخستین کسی است که با من مصاحفه می کند در روز قیامت، او در آسمان بالا نیز همراه من است و او جدا کننده حق از باطل است.

تاریخ مدینه دمشق ج ۴۲ ص ۴۵۰

۱۰۷- رسول اکرم صلی الله علیه و آله: یا علی! تو و شیعیانت در بهشت هستید نخستین کسی که زمین برایش شکافته می شود حضرت محمد و سپس شما هستید اولین کسی که مورد تکریم قرار می گیرد حضرت محمد و سپس شما هستید نخستین کسی که خلعت داده می شود حضرت محمد و سپس شما هستید.

مناقب خوارزمی ص ۱۱۳

۱۰۹- حدیث قدسی: ای محمد علی ابن ابی طالب را امیر المؤمنین بخوان. قبل از او این نام را به کسی نگذارده و بعد از او به کسی نامگذاری نخواهم نمود.

جواهر السنیه ص ۲۰۴

۱۱۰- به برکت عدد نام مولا امیرالمؤمنین علیه السلام برخی از فضائل دیگر امیرمؤمنان علیه السلام در یک نگاه

یکی از فضائل امام علی علیه السلام امامت و جانشینی پیامبر گرامی اسلام است. پیامبر در پایان مراسم حج در سال دهم هجرت در حالی که حدود هفتاد هزار تا صد و بیست هزار حضرت را همراهی می کردند، در غدیر خم با فرمان وحی فرمان توقف صادر کرد و در آن شرائط، همگان دانستند که فرمان بزرگی از جانب خدا رسیده است، فرمان: یا ایها الرَسُولُ بَلِّغْ ما أُنْزِلَ إِلَیکَ مِنْ رَبِّکَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسالَتَهُ وَاللّهُ یُعْصِمُکَ مِنَ النَّاسِ، آری پیامبر باید جانشین خود را معرفی نماید، چه امر عظیم و خطیری، جانشینی شخصی که بیش از سی و سه سال از عمر او نگذشته بر گروهی که از نظر سن و سال از او به مراتب بالاترند، خون بسیاری از بستگان همین افراد در صحنه های نبرد به دست وی ریخته شده است، پسر عمو و داماد پیامبر است و تعیین چنین فردی برای خلافت در نظر افراد کوتاه بین به یک نوع تعصب فامیلی حمل می شود، ولی به رغم همه ی آن ها اراده ی حکیمانه ی خداوند بر این تعلق گرفته است که رسالت جهانی پیامبر با تعیین او به عنوان رهبر و راهنما تکمیل شود، حضرت پس از نماز ظهر بر منبر بلندی که از جهاز شتران ترتیب یافته بود قرار گرفت و با صدای بلند خطبه خواند و سپس دست حضرت علی را گرفت، بالا برد و سه مرتبه فرمود: هر کس که من مولا و رهبر او هستم، علی هم مولا و رهبر اوست آن گاه فرشته وحی بشارت داد: الْیَوْمَ أَکْمَلْتُ لَکُمْ دِینَکُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَیکُمْ نِعْمَتِی وَ رَضِیتُ لَکُمُ الْإِسْلَامَ دِیناً.

فضیلت دیگر امیرالمؤمنین علیه السلام: فداکاری وی در شب لیلة المبیت است. امام علی علیه السلام در لیلة المبیت، بزرگ ترین فداکاری را از خود نشان داد و به همین خاطر در شأن آن بزرگوار آیه نازل شد: وَمِنَ النَّاسِ مَنْ یَشْرِی نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَاللّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ. بعضی از مردم با ایمان و فداکار همچون امام علی علیه السلام در «لیلة المبیت» به هنگام خفتن در جایگاه پیامبر، جان خود را به خاطر خشنودی خدا فدا می کنند؛ و خداوند نسبت به بندگان مهربان است.

فضیلت دیگر امیرالمؤمنین علیه السلام : تطهیر کعبه از بت است. در فتح مکه امام علی علیه السلام بر دوش پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله قرار گرفت و با شعار جاء الحق و زهق الباطل تمامی بت‌ها را به دستور پیامبر بر زمین ریخت و زادگاهش کعبه از لوث بت و بت‌پرستی پاک شد.

فضیلت دیگر امیرالمؤمنین علیه السلام : هم کفو بودن با زهرای اطهر است. امام علی علیه السلام تنها کسی که هم کفو و هم‌تای فاطمه است. پیامبر گرامی اسلام در روایتی می‌فرماید: لَوْلَا عَلِيٌّ لَمْ يَكُنْ لِفَاطِمَةَ كَفُوًّا. اگر علی نبود، برای فاطمه کفوی نبود.

فضیلت دیگر امیرالمؤمنین علیه السلام : شهادت در محراب عبادت، به دست شقی‌ترین افراد است. شهادت حضرت امام علی یکی از فضائل بزرگ و یکی از مدال‌های افتخار آمیز امام علی است که با چند فضیلت دیگر همراه شده است، ماه: ماه مبارک رمضان، زمان: شب مبارک قدر، ساعت: فجر صادق، مکان: یکی از چهار قطعه‌ی بهشت در زمین، مسجد کوفه، نقطه: محراب، موقعیت: اقامه‌ی نماز، حالت: در حال سجده.

میسر نگردد به کس این سعادت به کعبه ولادت به مسجد شهادت

حدیث منزلت: روایتی است که جایگاه امام علی علیه السلام را نسبت به پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله همانند جایگاه هارون نسبت به حضرت موسی معرفی می‌کند.

بخاری، صحیح البخاری، ۱۴۲۲ق، ج ۵، ص ۱۹

حدیث مدینه العلم: حدیثی از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله که در آن خود را شهر علم و علی علیه السلام را دروازه آن معرفی کرده است. کتاب الغدير ۲۱ تن از محدثان سنی را نام برده که این حدیث را حسن یا صحیح دانسته‌اند.

قمی، تفسیر القمی، ۱۴۰۴ق، ج ۱، ص ۶۸؛ حاکم نیشابوری، المستدرک علی الصحیحین، ۱۴۱۱ق، ج ۳، ص ۱۳۷، حدیث ۴۶۳۷

حدیث ثقلین: حدیث مشهوری از پیامبر صلی الله علیه و آله درباره جایگاه قرآن و اهل بیت است. در این حدیث آمده است: من در میان شما دو چیز باقی می‌گذارم که اگر آنها را دستاویز قرار دهید، هرگز گمراه نخواهید شد: کتاب خدا و عترتم که اهل بیت هستند. این حدیث در منابع شیعه و سنی نقل شده است.

کلینی، الکافی، ۱۴۰۷ق، ج ۱، ص ۲۹۴

حدیث یوم الدار: روایتی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله است که در آن از خویشاوندان خود خواست تا دعوتش را بپذیرند و ضمن آن به وصایت و خلافت علی بن ابی طالب علیه السلام تصریح کرد.

حسکانی، شواهد التنزیل، ۱۴۱۱ق، ج ۱، ص ۵۴۳؛ بحرانی، البرهان، ۱۴۱۶ق، ج ۴، ص ۱۸۶ تا ۱۸۹؛ سیوطی، الدر المنثور، ۱۴۰۴ق، ج ۵، ص ۹۷

حدیث رایّت: حدیثی مشهور است از حضرت محمد صلی الله علیه و آله درباره امام علی علیه السلام در غزوه خیبر که در آن آمده است: فردا پرچم را به مردی خواهم داد که خداوند قلعه خیبر را به دست او فتح می کند، خدا و رسول را دوست دارد و خدا و رسول هم او را دوست دارند.

بخاری، صحیح البخاری، ۱۴۲۲ق، ج ۵، ص ۱۸، حدیث ۳۷۰۱ و ۳۷۰۲؛ مسلم، صحیح مسلم، دار احیاء التراث العربی، ج ۴، ص ۱۸۷۲، حدیث ۲۴۰۶

حدیث ولایت: حدیثی از پیامبر صلی الله علیه و آله است که حضرت علی را پس از خود ولی مؤمنان معرفی می کند. این حدیث با عبارتهای مختلفی در منابع شیعه و سنی نقل شده است.

حاکم نیشابوری، المستدرک علی الصحیحین، ۱۴۱۱ق، ج ۳، ص ۱۴۳؛ ابن حنبل، مسند الامام احمد، ۱۴۲۱ق، ج ۵، ص ۱۸۰؛ صدوق، الامالی، ۱۳۷۶ش، ص ۲

حدیث وصایت: حدیثی از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله است که در آن امام علی علیه السلام عنوان وصی و جانشین پیامبر معرفی شده است.

ابن عساکر، تاریخ مدینه دمشق، ۱۴۱۵ق، ج ۴۲، ص ۳۹۲؛ مجلسی، بحار الانوار، ۱۴۰۳ق، ج ۳۸، ص ۱۵۴ تا ۳۳۹

حدیث سفینه: حدیثی مشهور از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله است که در آن اهل بیت علیهم السلام خود را به کشتی نوح تشبیه کرده است که هر کس داخل آن شد، نجات می یابد و هر کس از آن جا ماند، غرق می شود.

حاکم نیشابوری، مستدرک الصحیحین، ۱۴۱۱ق، ج ۲، ص ۳۷۳، حدیث ۳۳۱۲

حدیث شجره: پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: من و علی از یک درخت خلق شده ایم و سایر مردم از درخت های مختلف برخی مفسران آفرینش پیامبر صلی الله علیه و آله و امام علی علیه السلام را از یک منشأ، دلیلی بر مساوی بودن آن دو در وجوب اطاعت و ولایت دانسته اند.

حاکم نیشابوری، المستدرک علی الصحیحین، ۱۴۱۱ق، ج ۲، ص ۲۶۳، حدیث ۲۹۴۹؛ حسکانی، شواهدالتنزیل، ۱۴۱۱ق، ج ۱، ص ۳۷۶ و ۳۷۷

ابن بطریق، خصائص الوحي المبين في مناقب امير المؤمنين، ۱۴۱۷ق، ص ۲۴۶

حدیث لوح: از احادیث منقول از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله برای اثبات امامت ائمه دوازده گانه است که در آن نام جانشینان رسول خدا صلی الله علیه و آله از امام اول امام علی علیه السلام تا امام دوازدهم امام مهدی علیه السلام ذکر شده است

کلینی، الکافی، ۱۴۰۷ق، ج ۱، ص ۵۲۷

حدیث حق: از احادیث مشهور پیامبر صلی الله علیه و آله است که علی علیه السلام را معیار حق معرفی می کند. یکی از نقل های آن این گونه است: علی با حق است و حق با علی و این دو هرگز از یکدیگر جدا نمی شوند تاکنار حوض کوثر بر من وارد شوند.

خطیب بغدادی، تاریخ بغداد، ۱۴۲۲ق، ج ۱۶، ص ۴۷۰؛ صدوق، الامالی، ۱۳۷۶ش، ص ۸۹

حدیث تشبیه: حدیثی است که در آن پیامبر صلی الله علیه و آله علی علیه السلام را به دیگر پیامبران تشبیه کرده است. این حدیث در منابع شیعه و سنی نقل شده است.

صدوق، کمال الدین، ۱۳۹۵ق، ج ۱، ص ۲۵

خوارزمی، المناقب، ۱۴۱۱ق، ص ۸۴ و ۳۱۲

حدیث قسیم النار والجنة: روایتی است از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله که علی علیه السلام را تقسیم کننده بهشت و جهنم معرفی می کند. این حدیث در منابع شیعه و اهل سنت به صورت های مختلف و از راویان متعدد نقل شده است.

شیخ صدوق، عیون اخبار الرضا (ع)، ۱۳۷۸ق، ج ۲، ص ۲۷ و ۸۶؛ صفار، بصائر الدرجات، ۱۴۰۴ق، ص ۴۱۴ تا ۴۱۸

بحار الانوار، ۱۴۰۳ق، ج ۳۹، ص ۱۹۳ تا ۲۱۱

طوسی، الامالی، ۱۴۱۴ق، ص ۵۵۲

حدیث کسا: حدیثی است در فضیلت پنج تن. طبق این حدیث که در منابع شیعه و سنی آمده است، پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله خاندانش را با پارچه‌ای پشمین (کساء) پوشاند و دعا کرد: «خدایا اینان اهل بیت من هستند. پلیدی را از آنها دور کن و آنها را پاک گردان.

طوسی، الأمالی، ۱۴۱۴ق، ص ۳۶۸؛ کلینی، الکافی، ۱۴۰۷ق، ج ۱، ص ۲۸۷

القاب صدیق اکبر و فاروق اعظم هم از فضایل امام علی علیه السلام به‌شمار می‌آیند که در روایات بیان شده است.

ابن حنبل، فضائل امیر المومنین علی بن ابی طالب، ۱۴۳۳ق، ص ۱۸۳. ت

سدّ الأبواب: به معنای مسدود کردن درها، به واقعه‌ای اشاره دارد که طی آن، پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله به فرمان خدا دستور داد جز در خانه امام علی علیه السلام، در همه خانه‌هایی که به مسجدالنبی باز می‌شدند، مسدود شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله پس از اعتراض برخی خطبه ای خواند و فرمود: به خدا قسم من هیچ دری را باز نکردم و هیچ دری را نبستم من مأمور شدم و دستور دستور خدا است که همه در ها بسته شود جز در خانه علی علیه السلام. (این یعنی علی علیه السلام نفس پیامبر صلی الله علیه و آله است)

مجلسی، بحار الأنوار، ۱۴۰۳ق، ج ۳۹، ص ۳۵؛ ابن حنبل، فضائل امیر المومنین، ۱۴۳۳ق، ص ۱۷۷

برادری با پیامبر صلی الله علیه و آله: پیامبر صلی الله علیه و آله پیش از هجرت به مدینه، میان مهاجران، عقد اخوت برقرار کرد. همچنین در مدینه میان مهاجران و انصار عقد اخوت بست و هر دو بار میان خودش و امام علی علیه السلام عقد اخوت برقرار کرد و علی علیه السلام را برادر خود خواند.

ابن عبدالبر، الاستیعاب، ۱۴۱ق، ج ۳، ص ۱۰۹۷ و ۱۰۹۸

اولین مسلمان: براساس اعتقاد شیعه و برخی از دانشمندان اهل سنت، امام علی علیه السلام اولین مردی است که به پیامبر صلی الله علیه و آله ایمان آورد.

النسائی، السنن الکبری، ج ۵، ص ۱۰۷؛ ابن حنبل، فضائل امیر المومنین، ۱۴۳۳ق، ص ۱۸۶ و ۱۸۷

خاتم بخشی: منظور از خاتم بخشی، ماجرای است که در آن امام علی علیه السلام در رکوع نماز، انگشتر خود را به فقیر بخشید. این واقعه در کتب روایی شیعه و سنی نقل شده است.

طباطبایی، المیزان، ۱۴۱۷ق، ج ۶، ص ۲۵؛ سیوطی، الدر المنثور، ۱۴۰۴ق، ج ۲، ص ۲۹۳؛ حسکانی، شواهدالتنزیل، ۱۴۱۱ق، ج ۱، ص ۲۰۹ تا ۲۳۹

ابلاغ آیات برانت: تقریباً تمام مفسران و مورخان اتفاق نظر دارند که هنگامی که سوره توبه (یا آیات نخستین آن) نازل شد و پیمان‌هایی را که مشرکان با پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله داشتند، لغو کرد، پیامبر صلی الله علیه و آله نخست ابلاغ این فرمان را برعهده ابوبکر گذاشت تا هنگام حج در مکه برای عموم مردم بخواند؛ اما سپس آن را از او گرفت و به علی علیه السلام داد و حضرت علی علیه السلام در مراسم حج به مردم ابلاغ کرد. این واقعه در منابع اهل سنت نقل شده است.

رد الشمس: در این واقعه، به دعای پیامبر اسلام: پیامبر صلی الله علیه و آله خورشید که در حال غروب بود، به عقب بازگشت تا حضرت علی علیه السلام نماز عصرش را بخواند. همچنین بنا به نقل شیخ مفید، در زمان حضرت علی علیه السلام در یکی از جنگ‌ها تعدادی از لشکریان نماز عصرشان را نخوانده بودند که با دعای حضرت علی علیه السلام خورشید برگشت.

شیخ مفید، الإرشاد، ۱۴۱۳ق، ج ۱، ص ۳۴۶

مفید، الإرشاد، ۱۴۱۳ق، ج ۱، ص ۳۴۷

قال الله تبارک تعالی:

يا احمد! لولاك لما خلقت الأفلاك؛

ولولا علي لما خلقتك؛

ولولا فاطمه لما خلقتكما؛

ولولا الحسنان لما خلقتكم؛

خداوند متعال فرمود: ای احمد! اگر تو نبودی، این افلاک را نمی آفریدم؛

اگر علی نبود، تو را نمی آفریدم؛

اگر فاطمه نبود، شما دو نفر را نمی آفریدم؛

اگر حسن و حسین نبودند، شما سه نفر را نمی آفریدم

☀️☐ برخی از القاب مولای متقیان، امیر المؤمنین، امام علی علیه السلام ☐☀️

حضرت - قدر قدرت - شاه قوی شوکت - ماه طلعت - خورشید رایت - سلطان اولیا - سخن گذار منبر سلونی - سرور مطلبی - ابن عم نبی - درهل اتی - مهر برج انما - شهبسوار لا فتی - پیشوای انبیا - سید الاوصیا - عماد الاصفیا - رکن الاولیا - عروه الوثقی - کلمه الحسنی - ایه الله العظمی - اول مظلوم عالم - خیر المومنین - امام المتقین - امام العارفین - اول العابدین - مولی الموحدین - امام الثقلین - ربیب الموحدین - سید المتقین - زین الموحدین - ازهد الزاهدین - مولی الکونین - ابوالحسنین - امیرالبرره - قاتل الفجره - امیر عوالم - امیر المومنین - امام المسلمین - عمود الدین - یعسوب الدین - حبیل الله المتین - لنگر اسمان و زمین - جان جهانیان - سرالاسرار - نورالانوار - امام الاطهار - ولی الجبار - نعمت الله علی الابرار - نغمه الله علی الفجار - نباء عظیم - صراط المستقیم - قران کریم - علم اعلام - دریای قمقام - معدن اسرار - نورالانوار - شکننده اصنام - اصل قدیم - فرع کریم - امام حلیم - جنب الله المکین - قیم دین - یدالله الباسطه - نورالله المبین - اذن الله الواعیه - عین الله الناظره - سیف الله المسلول - اسم الله الاعظم - قران الاکرم - صاحب عصا و میسم - شهاب الثاقب - مفرق الکتاب - نقطه دایره المطالب - محی السنه - ابوالایمه - کاشف الغمه - سید الامه - سنی الهمه - قابض الارواح - صاحب لوا - نقطه زیر با - رایة الهدی - باب الهدی - مصاحب انبیا - معلم جبریل - امیر میکائیل - حاکم عزرائیل - سید البشر من ابی فقد کفر - حاکم یوم الدین - غیاث المستغیثین - امان الخافین - دعای جوشن کبیر - حبیب الله العالمین - سیدالعرب والعجم - خیرالبشر - وجهه الله - عین الله - اذن الله - لسان الله - قدرت الله - ولی الله - خلیفه الله - عبدالله - اسدالله الغالب - غالب کل غالب - مظهر العجائب - مصدر الغرائب - ابوتراب - زوج بتول - وصی رسول - قائدالغر المهجلین - لنگر آسمان و زمین - نفس الرحمان - نفس الرسول - باب حطه - صدیق اکبر - فاروق اعظم - مولودکعبه - قسیم النار والجنه - صاحب ذوالفقار - شهید محراب - کننده ی در خبیر - امامی و مولا - آقاچانم قرآن ناطق علی ابن ابیطالب (علیه السلام) صلواتکت - ماه طلعت - خورشید رایت - سلطان اولیا - سخن گذار منبر سلونی - سرور مطلبی - ابن عم نبی - درهل اتی - مهر برج انما - شهبسوار لا فتی - پیشوای انبیا - سید الاوصیا - عماد الاصفیا - رکن الاولیا - عروه الوثقی - کلمه الحسنی - ایه الله العظمی - اول مظلوم عالم - خیر المومنین - امام المتقین - امام العارفین - اول العابدین - مولی الموحدین - امام الثقلین - ربیب الموحدین - سید المتقین - زین الموحدین - ازهد الزاهدین - مولی الکونین - ابوالحسنین - امیرالبرره - قاتل الفجره - امیر عوالم - امیر المومنین - امام المسلمین - عمود الدین - یعسوب الدین - حبیل الله المتین - لنگر اسمان و زمین - جان جهانیان - سرالاسرار - نورالانوار - امام الاطهار - ولی الجبار - نعمت الله علی الابرار - نغمه الله علی الفجار - نباء عظیم - صراط المستقیم - قران کریم - علم اعلام - دریای قمقام - معدن اسرار - نورالانوار - شکننده اصنام - اصل قدیم - فرع کریم - امام حلیم - جنب الله المکین - قیم دین - یدالله الباسطه - نورالله المبین - اذن الله الواعیه - عین الله الناظره - سیف الله المسلول - اسم الله الاعظم - قران الاکرم - صاحب عصا و میسم - شهاب الثاقب - مفرق الکتاب - نقطه دایره المطالب - محی السنه - ابوالایمه - کاشف الغمه - سید الامه - سنی الهمه - قابض الارواح - صاحب لوا - نقطه زیر با - رایة الهدی - باب الهدی - مصاحب انبیا - معلم جبریل - امیر میکائیل - حاکم عزرائیل - سید البشر من ابی فقد کفر - حاکم یوم الدین - غیاث المستغیثین - امان الخافین - دعای جوشن کبیر - حبیب الله العالمین - سیدالعرب والعجم - خیرالبشر - وجهه الله - عین الله - اذن الله - لسان الله - یدالله -

باب الله - سيف الله - سرالله - ثارالله - نورالله - روح الله - شمس الله - غيرت الله - قدرت الله - ولي الله -
خليفة الله - عبدالله - اسدالله الغالب - غالب كل غالب - مظهر العجائب - مصدر الغرائب - ابوتراب - زوج
بتول - وصي رسول - قائد الغر المهجلين - نگر آسمان وزمین - نفس الرحمان - نفس الرسول - باب
حطه - صديق اكبر - فاروق اعظم - مولودكعبه - قسيم النار والجنه - صاحب ذوالفقار - شهيد محراب -
گنده ی در خيبر - امامی و مولا - آقاچانم قرآن ناطق علی ابن ابیطالب(عليه السلام)

صلوات به نیت فرج آقا صاحب الزمان عج

سایت اینترنتی گلزارنور

<http://golzarenoor.ir>
